

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Balandis – April 22, 1964

47 Nr.

ILIustruotas tautinės minties lietuvių laikraštis

KONFLIKTO UŽKULISIAI

ŠALIA KITŲ PRIEZASČIŲ MASKVOS-PEKINO PRIEŠINGUMUS DIDINA POLITIKOS VAKARŲ ATŽVILGIU PASIRINKIMO KLAUSIMAS. — PEKINAS LAIKOSI DABAR TOS PAŽIŪROS, KURIĄ STALINO GYVENIMO PABAIGOJE BUVO SUFORMULAVĘS MOLOTOVAS, BŪTENT, KAD VAKARUS REIKIA SKALDYTI, ĮSILEIDŽIANT Į SĄJUNGAS STALINO-HITLERIO PAKTO PAVYZDŽIU. — NUOMONIŲ SKIRTUMAS TAIP PADIDĖJO, KAD TO NEPAJĖGĖ ĮSILYGINTI SVEIKINIMO CHRUSČIOVUI TELEGRAMA IŠ PEKINO.

Vytautas Meškauskas

70 metų sukakties proga Nikita Chruščiovas gavo telegramas beveik iš viso pasaulio sostinių, jų tarpe ir iš Pekino. Toji telegrama buvo sovietų spaudos nutylėta, nors ji ir atitiko paskutiniam Chruščiovo norui, kad nepaisant visų kivirčių, komunistinis pasaulis vis dėlto rastų bendrą kalbą. Kinų kompartijai pranešė Nikitai, kad krizių atveju "mūsų kraštų liaudis stos kartu prieš bendrą priešiną..."

Chruščioviui išvykus į Vengriją, Maskvos radijas net penkias valandas davė Kremliaus ideologui Suslovui kritikuoti kinų komunistus. Ir ta kritika baigėsi tuo pačiu pageidavimu, kaip visos daug trumpesnės ir sultingesnės Nikitos kalbos Vengrijoje: "Mes nenorime nusišėpti, kad esame susirūpinę dėl to, kad kinų vadai pasuko savo kraštą pavojingą keliu. Reikia tikėtis, kad jie nesugalvos susidėti su reacionierišku imperializmu." (Vaizdžiau kalbėdamas Chruščiovas aiškino, kad Mao galvoje lizdą sau susisuko kirmėlės).

Šiaip ar taip, atrodo, kad Pekino telegrama atitiko ir Chruščiovo ir Suslovo pageidavimus: kiniečiai prižadėjo stovėti kartu krizės ar konflikto metu, ką jie

darė ir iki šiol. Jei Maskva tos telegramos nepaskelbė didžiosiomis raidėmis, tai turbūt todėl, kad šiuo metu nėra krizės ir abi susiginčiusios pusės ieško patogesnio išėjimo iš kivirčo. Telegrama buvo duota laikantis senos taisyklės, kad liežuvis yra duotas tam, kad paslėpus žmonių mintis.

Iš tikro, vasario pabaigoje Kinijos valdovas Mao, kalbėdamas su pas į atsilankiusiais prancūzų parlamentarais užsiminė, kad Azija, Afrika, Lotynų Amerika, Vakarų Europa, net ir Kanada galėtų sudaryti tam tikrą sąjungą. Byloje tada Mao:

"Kartu su vokiečiais, italais, o taip pat su anglais, bei japonais, mes su prancūzais galėtumėm sukurti Trečiąjį pasaulį." Žinia, situacija tokiame sprendimui, kaip sakoma, nėra dar subrandusi. Tai buvo daugiau bandymas ballonas.

Kaip tik šioje vietoje vėta grįžti toliau į praeitį, kad suprastume Maskvos-Pekino konflikto esmę, nes savaime aišku, kad pyktamas ne dėl to, kad Mao nori karo, kuris sugriautų visus ligšiolinius 'socialistinės stovyklos' laimėjimus. Taip tai teigia tik sovietų propaganda.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

CHRUSČIOVAS, nuo to laiko kai pasidarė Sovietijos diktatoriumi, dažnai skelbė pasaulį stebinusius pranašavimus. Visi prisimena, kai jis su perkūnais ir žaibais paskelbė, jog sovietai pralenksią tikrojo kapitalistinio krašto. Kiekvieną kartą jis tai kartojė su tokiu įsitikinimu, kad daug pas patikėjo jo žodžiams. Tačiau skirtam laikui atėjus pranašavimai ne tik neišsipildė, bet padėtis Sovietijoje dar labiau pablogėjo.

Praeitą rudenį Chruščiovas paskelbė naujus pranašavimus, tik šį kartą ne tikinėjė srityje. Jis užtikrino, kad iki šių metų gegužės mėnesio konfliktas tarp Maskvos ir Pekino busias geruoju išspręstas ir nebeliks jokių nesupratimų. Sovietijoje buvo sulaukyti bet kokie aštresni išsišokimai prieš kinus, o rumunų delegacija, su Maskvos palaikymu, buvo nuvykusi į Pekiną bandyti sukliauti komunistinę vienybę. Tačiau bandymas vėl nepavyko ir krizė dar labiau paaštrėjo. Nemažai komunistų, ištikimų Maskvai ir rodžiusių Chruščioviui aklą pasitikėjimą, dabar pradeda abejoti sovietų lyderio žodžiais.

Į Pekino liaudies dienraščio straipsnį iš 30,000 žodžių Pravda dabar atsakė paskelbdama Suslovo raportą iš 30,000 žodžių, kuris jau nuo vasario mėnesio gulėjo stalčiuje...

Visi tie kaltinimai ir koliojimai iš vienos ir kitos pusės rodo, kad tarp Sovietijos ir Kinijos nėra vienideologinė krizė, o tikrumoje kova dėl valdžios, rusams bandant išlaikyti pasaulio komunistų vadovybę, o kinams norint ją paimiti į savo rankas.

Suslovo raportas atidengia kai kuriuos svarbius požintius Sovietijos - Kinijos krizėje (rusų ekspertų iš Kinijos grąžinimą, kinų - sovietų sienos ginčą ir t.t.), kas verčia Maskvą prisipažinti, kad čia reikalas sukasi apie dviejų neo-imperializmų, sovietų ir kinų, norą užvaldyti ne tik komunistinį, bet ir tą Tretįjį pasaulį, kuris nori pasilikti neutralus.

Atrodo, kad Maskva šį kartą yra nutarusi galutinai nutraukti paskutiniuosius ryšius su Pekinu ir tam tikslui rudenį šaukiama pasaulinė komunistų konferencija.

Klausimas tik, ar Pekinas ir kitos kinams palankios kompartijos sutiks dalyvauti tokioj Maskvos planuojamoje konferencijoje?

CHRUSČIOVAS per pasimatymą su Indijos premjeru Nehru, pasitilė išgerti vodos stiklėlį. Nehru mandagiai atsakė, nes jam religija draudžianti gerti alkoholį.

-- Ką jūs norėtumėte gauti už stiklėlį vodos? -- paklausė Chruščiovas. -- Vieną pilno liejyklą? Dvi? Tris, keturias, penkias...

-- Na, už penkias pilno liejyklas, aišku, aš išgersiu, -- pasakė Nehru ir išgėrė.

Chruščiovas pradėjo juoktis.

-- Negražu iš manęs juoktis, kad taip padariau, -- pastebėjo Nehru.

-- Aš juokiuos ne iš jūsų, o iš Ulbrichto, pagalvojęs, kokia bus jo veido išraiška, kai iš manęs sužinos, kad jis turės Indijoje pastatyti penkias pilno liejyklas!...

(vg)

Faktinai Mao ne tiek svajoja apie eventualaus karo nuostolius, kiek norėtų, kad komunistinis pasaulis grįžtų prie tos politikos, kurią prieš pat savo mirtį buvo norėjęs išbandyti Stalinas, o po jo mirties Molotovas su Berija, Stalinas ir tie du jo patarėjai sugalvojo, kad reikia ieškoti kokio kelio Vakarų vienybei sugriauti, o tam tikslui būtų galima atskirti susitariti su Vokietija. Tačiau kita dalis politbiuro su Chruščiovu priekyje galvojo, kad dabartinė padėtis su dalimi Vokietijos Vakarų pusėje yra geras baubas Rytų Europos valstybėms prilaukinti tinkamoje drausmėje.

1956 m. per partijos XX kongresą tas nuomonių skirtumas buvo kiek išplaukęs į viešumą. Chruščiovas, sekunduojamas maršalo Žukovo, pabrėžė vokiečių revanšo pavojų. Tuo tarpu Molotovas labai švelniai davė suprasti, kad šiuo momentu ir esamom sąlygom vokiečiai nesudaro jokio pavojaus. Sekančiais metais Molotovas išlėkė iš savo vietos ir atsidūrė pasiuntiniu Išorinėje Mongolijoje. O Mao tais pačiais 1957 m. pritarė Chruščiovo pažintrai.

Dabar Maskva prikiša Molotovui, kad atsidūręs Mongolijoje jis suėjęs į sąlytį su kaimynais kinais. Ar taip buvo ar ne, šiuo tarpu dar sunku konstatuoti, bet šiaip ar taip kinai pakeitė savo pažintą pagal Molotovo galvos nosį gaires. To paties Molotovo, kuris, reikla neužmiršti, buvo Stalino-Hitlerio paktą tikrasis sumanytojas, 1960 metais Pekino 'Liaudies laikraštis' samprotavo kad vokiečių pavojus yra galimas, tačiau šiuo metu neaktualus.

Kai Chruščiovas 1961 metais apvykė Vakarų Berlyną savo tvora ir tuo džiaugėsi, Raudonosios Kinijos diplomatai Rytų Vokietijoje ir Šveicarijoje aiškino kiekvienam lankytojui iš Vakarų, kad jie su ta tvora neturį nieko bendro. 1963 metais Chruščioviui sutiktus su atominį bandymų sulaukymo sutartimi, kiniečiai prikišo, kad jis, Chruščiovas, suėjęs sąjungon su J.F. Kennedy, vietoje to, kad gilinus nesupratimus Vakarų pasaulyje.

Š.m. sausio mėn. buvo atnaujinti diplomatiniai santykiai tarp Prancūzijos ir Raudonosios Kinijos. Jei atsiminsime, ką Mao sakė prancūzų parlamentarams, lengva suprasti TASSO kovo 8 d. netikėtą komunikatą, kad: "Vokietijos federalinė respublika, to paties jėgos, kurios iškėlė Hitlerį, dabar nori vėl tėti nusi-kaltėlišką Reicho politiką". Faktinai tai buvo sovietų atsakymas į Mao svaigėlojimus apie sąjungą su vokiečiais ir taip toliau. Nuo to laiko Maskvos propaganda teigia, kad Suslovo žodžiais tariant: "Tikraisiais Kinijos sąjungininkais gali būti tik socialistinės liaudies respublikos".

Dėl viso to aiškėja, kodėl Chruščiovas nesidžiaugė gauta iš Pekino

no sveikinimo telegrama. Nuomonių skirtumai nūjė per toli, kad juos galima būtų išlyginti telegrama. Iš kitos pusės, Kinijos santykiai su Vakarais, o ypač su JAV, sovietų pastangomis buvo taip sumaišyti, kad jiems grąžinti į normalias vėžes reikės dar daug laiko ir labai daug galvosūkių išspręsti. Bet apie tai kitą kartą.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTO JOHNSONO pasikalbėjime su Sovietų ambasadorium Dobryninu buvo paliestas Kubos klausimas. JAV vyriausybės sluoksniai tikisi, kad neužilgo apie 3000 rusų karių aplėis Kubą. Iš buvusių Kuboje 22,000 rusų karių vistikdar liksi apie 600-800 "karinių patarėjų ir ekspertų", kurie rūpinsis, kad Kuba nepanaudotų savo išpūstos karinės galybės tuo tarpu dar nepribrendusiems sovietų tikslams.

Ambasadorius buvęs įspėtas, kad JAV vyriausybė labai rimtai reaguosianti į bet koki tolimesnį Kubos karinės bazės panaudojimą komunizmo plitimui P. Amerikos valstybė.

Kuba šiuo metu yra aprūpinta modernių ginklų arsenalu, su kuriuo negali lygintis jokia P. Amerikos valstybė.

* DEŠINIŲJŲ KARIŲ SUKILMAS LAOSE žlugę, JAV vyriausybei nepritarus "neutralios" vyriausybės pakeltimui.

* UŽSIENIO DIPLOMATAI reiškia nuomonę, kad prezidentas Johnsonas turįs "sunkią ranką" užsienio politikos klausimuose. Jis, atrodo, neturįs nei principų nei sentimentalumo tarptautiniams santykiams, kai tuo tarpu Kennedy vadovavęsis istorine perspektyva ir tarpt. santykių plėnybėmis.

* R. A. BUTLER, anglų užsieny reikalų ministris pareiškė, kad Maskvos - Pekino ginčas stumias Maskvą Vakarų link. Tai nesumažina komunistinio pavojaus, o tik verčia Maskvą daugiau dėmesio kreipti susipratimui su Vakarais.

* COUVE DE MURVILLE, prancūzų užsienio reikalų ministras, pasisakydamas Prancūzijos užsienio politikos klausimais, pareiškė, kad juokinga būtų galvoti, jog Prancūzijos politika Azijoje yra antiamerikoniška. Tame kontinente ir Prancūzija siekianti to paties tikslo: kad laisvi kraštai nevirstų komunistiniais. Gi Pekino pripažinimas išplaukia iš gyvenimo realybės.

Pietų Amerikoje Prancūzijos aktyvumas duoda didesnį gali-mybių tų kraštų gyventojams pasirinkti draugus: kurie nemėgsta amerikiečių, nebūtinai turi pasirinkti komunistus.

Rašytojas ANDRIUS MIRONAS-NORIMAS, laimėjęs Dirvos novelės konkurso premiją, atvyksta iš Los Angeles į premijos įteikimo iškilmes Chicagoje, gegužės 2 d.

ANRIUS MIRONAS - NORIMAS
Dirvos novelės konkurso laureatas

Žurnalistas ir rašytojas Andrius Mironas-Norimas nėra spaudos darbo naujoku. Studijavęs Vytauto D. universitete lietuvių ir anglų kalbas bei literatūrą, uoliai bendradarbiavo daugiausia karinėje spaudoje (baigęs karo mokyklą, buvo karininku 2 pėst. pulke). Išėjijios spaudoje reiškiąsi Drauge, Naujienose, Dirvoje, Karyje.

Dar 1938 m. Norimo slapyvardė yra parašęs romaną Birutės turtai, novelių rinkinį Naujas veidas, Man silpna ir kt. Buvo paruošęs spaudai visą eilę vertimų iš Marko Twaino, Finn'o nuotykių, Ballantino ir t.t.

Savo laiku buvo uolus sportininkas. Gerą pažangą yra pasiekęs ir muzikos srityje. Gyvendamas Chicagoje, grojo B. Pakšto orkestre.

Tai visapusiška asmenybė, neužsidariusi rutinoje, bet nuolat ieškanti gyvenime pasitenkinimo kūrybi-niuose užsimojimuose.

A. Mironas-Norimas su

šeima jau kuris laikas gyvena ir dirba Los Angeles mieste.

Atrodo, kad Dirvos mecenatų premijos ten turi paslaptinę trauką. Alė Rūta, Jurgis Gliauda, dabar Andrius Mironas sudaro trijulę, kuria Los Angeles lietuvių visuomenei gali pagrįstai džiaugtis.

A. Mirono novelė Santa-ka buvo atrinkta geriausia iš 12 atsiųstų darbų jury komisijos, kurią sudarė Birutė Drungienė, Domas Velička ir A. T. Antanaitis. Premijos, kurios mecenat yra Simas Kašielionis, įteikimo iškilmes įvyks Chicagoje, gegužės 2 d., asmeniškai dalyvaujant laureatui Andriui Mironui.

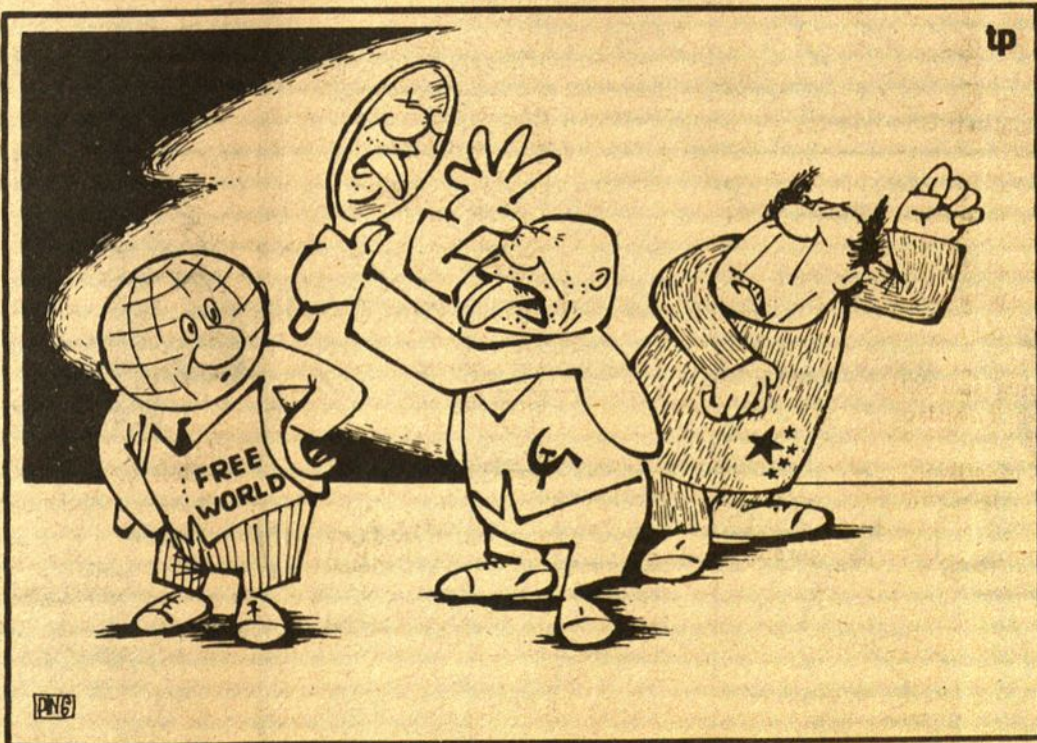
* Pabaltijo diplomatų pasitarimas, sukvietas balandžio 3 d. New Yorke Lie-tuvos atstovo J. Kajecko iniciatyva, aptarė einamuosius reikalus.

Tos pačios dienos vakare Estų Namuose New Yorke įvyko Estijos atstovo Johanne KAIIV pagerbimas, atžymint jo 25 metų Estijos atstovavimo Amerikoje sukaktį.

Tose pagerbtuvėse dalyvavo New Yorke burmistro atstovas O'BRIEN, buvęs JAV atstovas Rygoje ir Mrs. Packer, A. Warma, iš švedijos, minist. Markus, dabartinis Estijos Konsulas Toronte, PET Komite-to atstovai, LLK pirmininkas V. Sidzikauskas ir Lie-tuvos Gen. Konsulato pareigūnai ir kt.

Tose pagerbtuvėse dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas, bei Latvijos atstovas dr. A. Spekke, dr. A. Dinbergs ir Shiller.

Kalbas pasakė Lietuvos ir Latvijos atstovai bei New Yorke burmistro atstovas O'Brien.

"Šaltasis karas" dviem frontais...

SPORTO DIENOS

GINTARAS — KREPŠINIO MEISTERIS

J. ŠOLIŪNAS

Waterburio Gintaras ir vėliau mėjo Š. Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybes, baigmėje nugalėdamas blankiai sužaidusią Toronto Aušrą 89:73 (41:36).

Jaunių klasėje meisteriu išėjo Chicago Aras, baigmėje parklupęs savo amžiną priešininką Chicago Lituanicą 81:77 (41:31).

Pirmenybių metu, balandžio 4-5 d.d. Toronte, išrinkti kandidatai į Australijon vykstančią mūsų krepšinio rinktinę: Jan-kauskas, Sedlickas (Toronto Aušra); Bazėnas, Slamčinskis, Jasinskis, Adzimas (Waterburio Gintaras); Jesevičius, Kamarauskas (Chicago Lituanica); Varnas (Chicago Neris); Čekauskas, Butka (Detroito Kovas), Modestas, Šilingas, Motiejūnas, (Clevelando Žaibas); Klimas (Toronto Vytis). Viso 16 kandidatų. Iš šių kandidatų bus išrinkta vienuolika žaidėjų, kurie sudarys mūsų krepšinio rinktinę. Galutinė atranka bus įvykdyta per Pabaltijo sporto šventę, įvykstančią Clevelande.

Trys aukščiausiai minėti įvykiai ir dominavo šias pirmenybes. Tiesa, buvo ir moterų krepšinio varžybos, bet jomis mažai kas domėjosi.

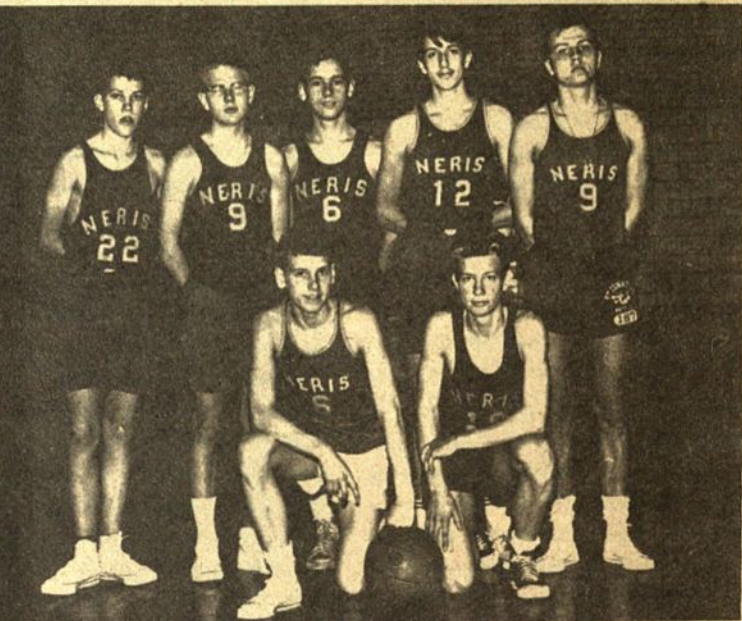
GINTARAS -- VERTAS MEISTERIO VARDO

Mūsų naujas meisteris visais atžvilgiais yra vertas savo vardo. Neveltui iš meisterio pirmojo penketuko net ketvertas žaidėjų pateko rinktinės kandidatų sąrašui. Gintaras -- stebėtinai vie-

netas. Jis, vadovo Švelnio dėka, per paskutiniuosius penketą metų net ketvertą kartų laimėjo pirmenybes.

Jeigu kiti vienetai remiasi pasiskiriamais žvaigždėmis, tai Gintaras -- visu vienetu. Jei kitose komandose taškus medžioja vienas ar du žaidėjai, tai meisterio eilėse kiekvienas žaidėjas tą pareigą atlieka be priekaištų.

Gintarui kelias į nugalėtojus buvo sunkus. Tačiau jie visus priešininkus įveikė savo komandiniu žaidimu ir geru pasiruošimu.

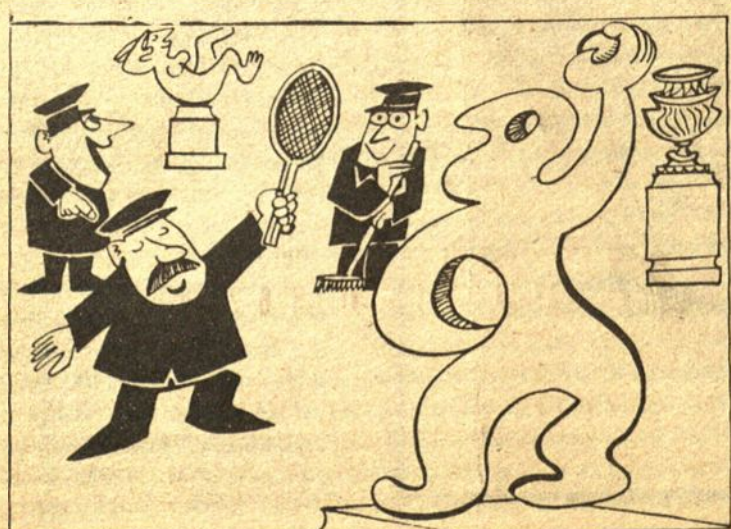
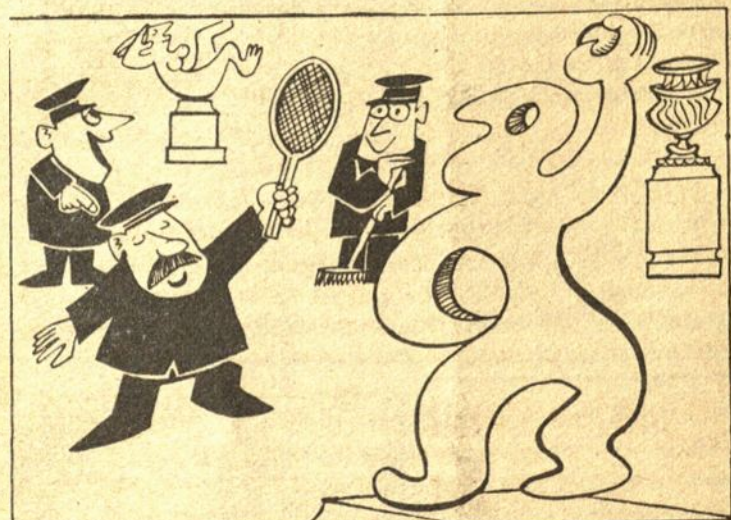
LSK NERIS jaunių B. klasės krepšinio komanda. Vidurio Vakarų Sporto Apygardos pirmenybėse užėmusi antrą vietą. Klūpo: R. Grybauskas ir J. Liškauskas. Stovi iš kairės: A. Dovydaitis, J. Ringus, R. Vaičiaitis, V. Linas ir L. Valaitis. Z. Degučio nuotrauka

Trys poros brolių: V. ir J. Kazlauskai, Ed. ir E. Burkauskai ir P. ir J. Grigaičiai, atstovavę Chicago Arą Toronte vykusiose krepšinio pirmenybėse. P. Petručio nuotrauka

Galvosūkis 26 Nr.

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykite surasti. Atsakymas bus kitame numeryje.

Po įtemptų rungtynių tarp Lituanicos ir Aro, žaidėjai sveikinasi. Gilumoje prie stalo Dirvos bendradarbis K. Baronas.

J. Grigaičio nuotrauka

Gintarui pirmiausiai teko susitikti su Clevelando Žaibu, Ge-

rė baigmėje. Kitoje pusėje Aras vargsta prieš visus.

Aras -- pypliai. Maži ūgiu, bet niekuo kitu. Aras šiose pirmenybėse pateisino savo vardą. Jis kovojo kaip tikras aras.

Pirmose rungtynėse Arui kietai priešinėsi krinta Toronto Aušros jauni 59:48. Vėliau jiems padiduoja Worcesterio Vytis 79:73.

Ateina sekmadienis. Aras patįsėjęs, kovingas, Lituanica, kaip toje graiki dainelėje, nenorėtų žaisti sekmadienį.

Nuo pat rungtynių pradžios Aras siautė aikštėje. Jie nepaisė, kad Lituanica didelė, kad Miknaitis, Vaišnora, Sapitis, Jankys ir kiti lituanai yra žvaigždės. Aras žino tik vieną -- neatleisk, spausk, varinėk Lituanicą. Aro mažųjų pilna visur. Broliai Burkauskai apsupa Lituanicai galvas savo driblingais. Grigaitis, Noričius, Kazlauskas ir kiti ima kamuolius iš visur.

Ir taip pasikartoja sena taisyklė: nori kovą laimėti -- pasiruošk. Kraičio neužtenka. Lituanica stoji kovon išbėlusiu veidu. Aras -- pilna širdimi kovos. Ir gavo Lituanica pamoką. Aras nebuvo žmoniu, kaip to mūsų V. Krėvės dainoje, nužudytas, nes Lituanica Arui davė laisvę. Aras nuskrido su nugalėtoju laurais, įveikęs amžinų priešininkus 81:77.

Neturėjome dar tokių brolių kaip Burkauskai. Stebėkite juos. Jie jauni, jie jus pavergs savo žaidimo stiliumi, kovos dvasia.

AMŽINOJI NUOTAKA -- AUŠRA

Vargu, ar kada Toronto Aušra taps jaunamarte. Ji tiek kartų bandė ir vis galutinio tikslo nepasiekė.

Tiek Aušra, tiek daugelis torontieščių šmet tikėjosi namiškių pergales. Burtai ir Aušros pusėje esančių priešininkų stiprumas atrodė padės Aušrai nuskinti pergalę.

Ir tikrai, Aušrai teko žaisti tik pusiau baigmėje prieš iškilvėpusį Detroito Kovą. Tačiau ir čia aušroka turėjo vargą.

Kovas atrodė prakvailiojo rungtynes prieš Aušrą, kada pirmose rungtynėse pasiryžo negailestingai nužudyti mažąjį Chicago Arą. Tas Kovui, tiesa, pasisekė. Aras krito rekordine 118:90 pasekme. Tačiau tuo pačiu nuvargo Kovo didieji ginklai: Dzikas, Čekauskas ir Butka.

Dar ir nuvargęs Kovas pajėgė stipriai pasipriešinti Aušrai. Tačiau pastaroji rungtynes vos ne vos išpešė 96:94 pasekme.

NEVER ON SUNDAY

Grįžkime prie jaunių. Geras tas prieauglis. Žaidžia krepšinį, ulioja naktimis kaip vyrai. Jaunių klasėje dalyvavo aštuonetas varžovų. Visi geri. Du favoritai, Chicago Lituanica ir Aras, buvo išskirti į priešinigas puses.

Lituanicai baigmėn patekti vargo nebuvo. Ji nukirto Nevėžį nuo Atlanto pakraščio 102:82 pasekme. Paskum "nuskriaudė" Hamiltono Kovą (buv. Kanados jaunių meisteris!) 86:77 ir atsidu-

GALVOSŪKIO 25 NR. SPRENDIMAS

Tarp dviejų piešinių yra šie panašumai: 1. Ovalas puodynėje ir lange. 2. Groty geležis ir lempa virš lovos. 3. Pagalvės raukšlės ir gėlės žiedas. 4. Lovo mažoji koja ir dėžutė ant stalielio. 5. Atspindys rutulyje ir namo langas. 6. Tvarsčio gabalas ir slaugės kepuraitė. 7. Juodas lopas klumpėje ir slaugės batukas.

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

KRYŽIUS IR VALSAS komunistinio festivalio garbei -- kas čia bendra? Lyg ir nieko, bet štai New Yorko atsiminimų radijo valandoj, toj pačioj, kur Rūta Kilmonytė buvo klausinėjama, kvietė prisidėti prie kryžiaus pastatymo Pasaulinėj mugėj (Kodėl ją vadina paroda? Juk tai Fair, ne Exhibition), o paskui ir sakė -- paklausyk! Festivalio valso iš paverptos Lietuvos! Kieno gi galėjo būti "užprašytas" toks valsas? Stilius primena Dvariono "Aušrą prie Nemuno", bet gali būti ir kito kompozitoriaus, ir tai nesvarbu. Esmė choro žodžiuose ir iš viso tos kompozicijos paskirty: juk tai kompartijos užsakytas džiugavimas Maskvos organizuoto komunistinio jaunimo festivalio garbei. Štai ir bendrumas: tuose pačiuose Lietuvos atsiminimuose ir mugės kryžius ir komunistų valsas...

Iš tos valandos dabar dažnai girdim dainų, šokių ir arijų, kurias iš karto gali atpažinti "iš anapus" atvežtas, nors dažniausiai perduodamas lyg vogčiomis, neminint nei kas, nei iš kur. Kodėl? Juk dažnai tai visai neblogo muzika, ir jeigu siūloma pasiklausyti, tai derėtų pasakyti ir kas kompozitorius, kas teksto autorius, kas atlieka... Būtų iliustruota informacija apie dabartinę muzikos kultūrą Lietuvoj. Bendradarbiavimas? O tegu ir taip, bet kad jame bent ir naudotų būty. Nuoseklumo juk vistiek nėra: išsibara už "kultūrinį bendradarbiavimą", o paskui kyšt kokį "kultūrinį importą"... Iš principo aš ne prieš importą. Tik jei protingai pasirenkamas. Boiševikinę propagandą, tegu net ir smagaus valso pavidalo, importininkai galėtų stalčiuose pasilaikyti.

Ši Lietuvos atsiminimų valanda, matyt, neturi sieto importui sijoti. Kartais duoda ir tokių "Lietuvos atsiminimų", kaip lietuvių kalbon išversta, Kuznecovo choro prieš porą metų Amerikoj išpopuliarinta super-rusiška nostalgika dainelė "Podmoskovnyje večera", berods, iš Stankienės plokštelės. Kas toj dainoj Lietuvą primena? Arba, kartais duoda gražią chorinę ištrauką iš V. Klovos Pilėnų operos -- svečių pasveikinimo dainą. O kokius gi svetelius sveikina tos Pilėnų mergelės? Argi ne rusus, atvykusius talkon prieš kryžiuočius? Visa ta Pilėnų opera, V. Tysliavienės Amerikon arveža ir čia plokštelėn įspausta, kartojanti vieną iš patriotiškiausių mūsų tautinių legendų, turbūt nebūtų galėjusi nei dienos šviesos išvysti, jei joje, lyg tarp ko kita, nebūtų ryškiniama iš Maskvos šnibždamoji mintis, kad nuo amžių iki šiai dienai tik vokiečiai lietuvių prieši, o rusai tai gelbėtojai, taigi, Lietuvos mergelės, kaišykite rūtom svetelių -- didžiųjų brolių kėpures...

Operos, žinoma, galima paklausyti. Bet patartina klausyti atviromis ne tik ausimis, o ir akimis, kad matytumėm, kaip partija Klovai, lyg ta gegutė kielai, ir rusiškų kiaušinių beesanti perėt paldžiusi.

VISKAS GINTARO

Baigmės rungtynės, nors ir po visų patriotinių kalbų, netapo išskirtinėmis. Priežastis? Gintaro išskirtinas komandinis žaidimas ir Aušros silpnas pasirudymas. Prisipažinkime: Aušros pasirudymas baigmėje nebuvo vertas varžybų titulo. Galbūt šitas vidutiniškas pasirudymas buvo iššauktas Gintaro gerumo, nes labai dažnai Aušros didžiųjų puolimų metimai buvo užblokuojami dar didesnio gintariečio Slamčinsko. Aušros gynikai nepajėgė laikyti savo metimais prieš gerai išbalansuotus Gintaro penketuko metimus. Vėlgį Gintaras buvo stebėtinai traukiamas netik Slamčinsko. Buvo geri ir Adzimas, ir Bazėnas, Cirila, Švelnys bei Jasinskis. Pagaliau vadovo G. Švelnio ranka rungtynėse buvo tikras magiškas dirgavimas. Jis žinojo ką, kur ir kada reikia pakeisti.

Ir taip sudėjus visus gerus Gintaro ypatumus, gauname nugalėtojo atvaizdą. Galutinė pasekmė 89:73 tebuvo tik antspaudas Gintaro meisterystės pažymėjime.

ŽAIDĖ, PASIRODĖ

Mano nuomone, pirmojo penketuko sąstatas turėtų būti toks: Varnas, Čekauskas, Jesevičius, Dzikas ir Bazėnas.

Tiesa, žaidė ir moterys. Tačiau tai buvo savo kiemo istorija. Žaidė torontieškes Aušra ir Vytis, laimėjo Aušra.

Bendrai, visos krepšinio varžybos buvo aukšto lygio, gerai pravestos. Apie jas žinojo ir vietiniai kanadiečiai. Tai nenuilstamo mūsų sportinės spaudos darbuotojo Kazio Barono nuopelnas.

Tikėkimės, kad šios varžybos buvo tik paskatinimas tolimesniam darbui. O darbo daug, nes čia pat yra pabaltiečių pirmenybės ir -- Australija.

* SOVIETINĖS POLITIKOS lankstumas geriausiai pasireiškė šiomis dienomis pasisūlius su pagalba -- Turkijai.

Dar vasario mėn, abi valstybės pasikeitė aštriais žodžiais, Kipro salos reikalu. Tuo metu Sov. S-ga visu sveriu stoji už Kipro prezidentą Makarios. Bet pastebėję turkų nepasitenkinimą JAV politika, sovietai nusisuko nuo Makarios ir pasisūlė su medžiagine parama Turkijai "visu nuoširdumu ir draugiškumu".

* JAV MOKSLININKAI daro sparčią pažangą siekiant dirbtinio pakaitalo žmogaus širdžiai. Minnesotos Universiteto prof. Dr. C. Walton Lillehei pranašauja, kad dirbtiną širdį būsį galima "įstatyti" už 10 metų. Tuotarpu Dr. William Kolff iš Clevelando sakosi liksiąs nusivylęs, jei tai nebus atsiekta 3 metų bėgyje. Jis pareiškė, kad "nebėra jokios abejonės, kad artimiausioje ateityje meilės simbolis, sielos buveinė -- žmogaus širdis -- bus pakeista mechanine pompa".

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanavskas, Pres.

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KREDITAI DUOBKASIAMS

Komunistinės propagandos aparatūra neturi didelių sunkumų prasiskverbti pro Vakarų viešosios opinijos formuotojų plyšius. Jau ne kartą skaitėme gana autoritetingas nuomones apie tai, kuriose srityse komunistinis Sov. S-gos ūkis daro didelę pažangą, kaip sparčiai žengia Sov. S-gos technikos pažanga, kur baigia išsilyginti JAV karinis pranašumas ir t.t.

Kiek kartų Sov. Sąjungos vyriausybės nariai, neišskiriant nei paties Chruščiovo, pareiškė neužilgo pralenksią JAV pagrindinės ūkio gamybos šakose. Ne kartą eiliniai skaitytojai iš tikrųjų yra susidūrę įspūdį, kad Sov. Sąjungos kolektyvinis - valstybinis ūkis daro sparčią pažangą. Būdingiausia, kad tie komunistinės propagandos balionai, kaip tikri faktai, naudojami ir JAV rinkiminėje propagandoje, kaltinant oponentų administraciją atsilikimu, leidžiančiu Sov. Sąjungai bent statistiniais duomenimis prisivytį kapitalistinės ūkio sistemos skaitlines.

Autoritetingas ir iš viso pasaulio patikimus duomenis renkęs, Anglijoje leidžiamas Intelligence Digest savo paskutiniame numeryje patiekia tokius duomenis:

1963 metais Sov. Sąjunga pasigamino mažiau pieno nei metais anksčiau. Mažiau pasirodė ir kiaušinių. Reikia dar atsiminti, kad du trečdaliu visų daržovių ir keturis iš penkių kiaušinių Sov. S-gos rinkai pristato kolchozų darbininkai iš savo privačių patvorių sklypelių.

Pastaryjų metų bėgyje kiaušinių skaičius kolchozuose ir sovchozuose buvo sumažėjęs pusiau, gi mėsos pristatymas, pagal 1963 metų planus, turėjęs pasiekti 16 mil. tonų, nesuspėjo atsiekti 10 mil. tonų.

Be abejo, yra visa eilė kitų duomenų, rodančių prarają tarp užplanuotų skaitlinių ir faktinių gamybos rezultatų. Vienu tokiu pavyzdžiu gali būti didelės užtvankos statybos sustabdymas dėl medžiagų stokos. O tąja užtvanka buvo siekiama netik prisivytį, bet dar gi pralenkti JAV elektros gamybą.

Aišku, atėjo laikas ir Kremliui plačią burną pastebėti, kad kalbomis alkanų nepasotinsi. Teko pirkti grūdų iš Kanados, Australijos, JAV. Tenka ieškoti ilgalaikių kreditų pramonei reikalingoms mašinoms įsigyti ir pan.

Kada Intelligence Digest rašė, kad "viskas, ką mes siųsime, bus tiesiogine kontribucija mūsų pačių pakasynoms", dar nebuvo žinoma, kad JAV kai kuriuose miestuose, vykstant rasinėms demonstracijoms, tam tikros institucijos pradėjo tyrinėti, ar policija peržengė griežtumo ribas siekiant tvarką atstatyti. Kad besiplečiančiam ir augančiam rasiniam judėjimui ir demonstracijoms vadovauti talkininkauja komunistinis elementas, apie tai kalba tik pasipiktinę vietos administracijos pareigūnai.

Artėjant rinkimams balsų medžioklė rodo tendencijas, kuriose jau dabar pastebimas pataikavimas suagituotoms juodųjų masėms. Tvarkingas ir teisėtu keliu siekiamas jų teisių įgyvendinimas daug kur jau pradeda užleisti vietą įsiskarščiavusių ir suagituotų demonstrantų reikalavimams.

Artėją rinkimai parodys, kiek tvirtas JAV visuomenės prisirišimas prie savo laimėtų laisvių, teisių ir įsipareigojimų. Visokiu atveju, rinkimais rodomas didesnis susidomėjimas. O susidomėti tikrai verta, nes nuo rinkimų priklausys tolimesnis šio krašto likimas. (J.Č.)

BALFAS JAU VEIKIA 20 METŲ

SUKAKTUVINIS BALFO SEIMAS

Balfas jau veikia 20 metų. Amerikos Lietuvių Taryba 1944 m. kovo 24 d. sukvietė į Chicago, Morrison viešbutyje, visuomenės veikėjų pasitarimą bendrojo šalpos fondo steigimo reikalu. Tai buvo steigiamasis Balfas susirinkimas, kuriame dalyvavo 22 visuomenės veikėjai. Tiksliau išsireiškusi tai buvo pirmasis Balfas direktorių suvažiavimas, užtrukęs dvi dienas.

20 metų sukaktuvinis Balfas seimas pramatoma šaukti New Yorke, Padėkos Dienos savaitgalį. Tuo reikalu atitinkamus nutarimus padarė direktorių suvažiavimas Philadelphijoje.

PIRMOJO METŲ KETVIRČIO AUKOS BALFUI

Šių metų sausio-kovo mėnesiais Balfas Centras bendrajai šalpai gavo 25,242 dolerius pinigų. Vasario 16 gimnazijai per Balfą buvo nusiųsta 8,043 doleriai, o Salaziečių gimnazijai 1,300 dolerių.

Nors pajamos gautos šiais metais, tačiau pinigai daugumoje buvo suaukoti 1963 metų rudens Balfas važiui, Stambesnės sumos buvo gautos iš Chicagos, Newarko, Clevelando, Brooklyno ir kitų vietovių.

BALFO ŠALPA SAUSIO - KOVO MĖN.

Sausio - kovą mėn. Balfas išsiuntė į okupuotą Lietuvą 58 siuntinius 3,653 dolerių vertės. Lenkijos, Vokietijos bei kitų kraštų

lietuviams buvo išsiųsta per 200 vartotų rūbų siuntinių, sumokant arti dviejų tūkstančių dolerių vien pašto išlaidų.

Balfas sausio - kovo mėnesiais sušalpė daugelį grynais pinigais, pasiųsdamas Vokietijoje esantiems tremtiniams 1,355 dolerius, Austrijon 550 dolerių, Australijon 150 dol., į kitus kraštus 465 dolerius. Viso per tris mėnesius išleista tiesioginei šalpai 16,971 doleris.

RUSAMS NEPATINKA BALTAS

Lietuvos okupantai rusai dar 1944 metais įvairiai trukdė Balfui įsisteigti. Rusų karo misija net oficialiai protestavo dėl Balfos Washingtono, o lietuviai komunistai ir jų spauda vedė ir tebeveda nuolatinę kovą.

1944 m. nebuvo leista Balfui nusiųsti atstovą į karo nutertą Lietuvą, pirmoji Balfos parama gėrybėmis Lietuvai dingio kur tai Rusijos uoste. O buvo siųsta per Russian War Relief 78,500 svarų rūbų, 3,007 sv. batų bei medicamentų. Visos dingusios siuntos vertė siekė 100,000 dolerių.

1945 metais per Amerikos Raudonąją Kryžį Balfas pasiuntė Lietuvon 20,000 dolerių, kad už juos būtų nupirkti Lietuvai vaistai. Rusai gerybės priėmė Maskvoje, bet atsiskė Balfui ir net Amerikos Ambasada paaiškinti, kaip ir kur tos gerybės buvo panaudotos.

Ir vėliau rusai visai trukdė Balfos darbus. Šiomet Balfas reikalų vedėją net nuteisė už akių dėl to, kad dirba Balfas, kurio

Br. Murino paveikslas Vėjuota diena, kuris su kitais jo kūriniais bus išstatytas Clevelande nuo balandžio 26 d. Čiurlionio ansamblio namuose rengiamoje parodoje.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVŲ ISTORIJA

Atkurtos Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje nespėta paruošti ir išleisti tų kovų istorijos. Jos rašymas buvo įpusėtas. Dokumentai ir istorinė medžiaga buvo surinkti. Bet viskas liko krašte, pateko okupantui. Išveivijoje atsidūrę lietuviai kariai susibūrė į LVS Ramovę. Nuo sąjungos (sikūrimo (1950 m.) pirmųjų dienų sąjungos vadovybė rūpinosi Lietuvos karo istorijos veikalo paruošimu. Pradėta rinkti medžiaga, rašyti atsiminimus. Tos pastangos neatnešė laukty rezultatų. Nedaug sulaukta atsiminimų. Mažai ir dokumentų surinkta. Tačiau užsibrėžto tikslo - paruošti ir išleisti minėtą istoriją, ramovėnai neatsisakė. 1958 m. kovo 8 d. LVS Ramovė centro valdyba nutarė numatyti istorinį veiklą būtinai paruošti ir išleisti. Platesnė įžanga turėtų būti jungtini tarp žilos senovės ir Nepriklausomybės atstatymo. To veikalo turinui paruošti buvo sudaryta speciali komisija, kuri jai pavesta darbą atliko 2-jų mėnesių bėgyje. Veikalo turinį priėmus (žiūr. LVS Ramovės Pirmas Dešimtmėtis 1950-1960, 71 ir 342 psl.). 1958 m. gegužės 10 d. buvo sudaryta redakcinė komisija išleidyti. Tos komisijos narys Kazys Ališauskas, Nepriklausomybės Kovų aktyvus dalyvis ir žinomas tų kovų tyrinėtojas - istorikas sutiko atsakyti į keletą klausimų minėto veikalo reikalu.

-- Žinau, kad Tamsta su siela ir kėnu esi atsidavęs atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės Kovų istorijos rašymui. Ką galėtumėte pasakyti apie tą didelį ir svarbų darbą.

-- Tenka pasakyti, kad toji istorija turėjo būti parašyta Lietuvoje. Tuo buvo susirūpinę kovoms pasibaigus. Buvo surinkta veikla archyvinė medžiaga. Paskiri epizodai buvo mėgęji aprašyti ir atspausdinti karinėje spaudoje. Darbas buvo patikėtas rašytojams - literatams, be ne istorikams. Tiesą pasakius, istorikų tuo laiku labai mažai turėjome. Visi jie buvo užimti. Vėliau jų Lietuva prisilaikino. 1937-1938 m. prie šio darbo buvo įtraukti ir istorikai. Darbą įpusėjęs, Lietuvą užpuolė priešas ir viskas sugriuvo. Išveivijoje tą darbą teko pradėti iš naujo.

-- Prieš kiek laiko "Naujienos" smarkiai apkaltino visus išveivijoje esančius karius, prade-

net adresą paduoda, vadina jį Vatikano ir Washingtono agentu.

BALFO RĖMĖJAI NEW YORKE

Pasibaigus 1964 m. Balfas važiui New Yorke matyti, kad čia yra per tūkstantis šeimų, remiančių pinigais ir gėrybėmis Balfą. Jie beveik pastoviai suaukvoja per metus apie 7,500 dolerių ir per 10,000 svarų rūbų.

K.L.J.

A. RĖKLAITIS

dant generolais ir baigiant eiliniams, už tai, kad jie iki šiol dar neparašė Lietuvos karo istorijos. Tamsta, kaip karo istorikas, gal būt, to kaltinimo labiau siai paliečiamas. Ką į tai galėtumėte pasakyti?

-- "Naujienose" tuo reikalu rašė J. Cicėnas ir J. Jašinskas. Jie žino gerai, kad visuomenė tuo domėjosi. Tad rašo, klausia ir reikalauja. Tačiau šis darbas esamos sąlygos neįmanoma greitai atlikti. Norima duoti, kiek galima, išsamesnę, platesnę Nepriklausomybės kovų istoriją. Bet tam vis trūksta dokumentinės medžiagos. Ji ieškoma. O tam reikia daug laiko, nes rūpi kuo plačiau ir tiksliau parašyti.

-- Atrodo, kad nežiūrint sunkumų ir kaltinimų, veikalo rašymas vyksta. Įdomu būtų sužinoti, kiek toli su veikalo rašymu pažengta ir kada bus paruoštas spaudai?

-- Daug padaryta. Bet dar labai daug liko padaryti. Kada bus parašyta, negaliu net apytikriai pasakyti. Gal 1965 ar 1966 metais? Jau yra parašyta: Lietuviai kariai Rusijoje; Kautynės prie Kėdainių, Jiezno ir Alytaus; Kurklių kautynės; Salako paėmimas; Radviliškio ir Giedraičių kautynės; daliniai aprašyti širvintų kautynės. Manome, kad dar yra daug ir didelių spragų. Kad negaišti laiko, buvo rašoma ne iš eilės, įvykių eigos tvarka, bet atsižvelgiant į tai, kiek turima medžiagos kuriai nors temai epizodui. Dabar pats stengiuosi ir kitus raginu rašyti chronologine įvykių eigos tvarka. Gi spragos užpildomos, gavus papildomų dokumentų.

-- Suprantama, kad istorijos rašymas neįmanomas, neturint po ranka pripažintus šaltinius, dokumentus ir faktinę medžiagą. Įdomu, kaip šį klausimą sekasi išspręsti?

-- Be dokumentinės medžiagos neįmanoma parašyti istorijos. Naudojamės Lietuvoje nepriklausomybės laikais surinkta medžiaga, kuri tilpo: Karo Archyve, Mūsų Žinyne, Karyje. Daug medžiagos turime. Bet dabar labai daug jos trūksta. Ieškome ir stengiamės ją gauti.

-- Ar galėtumėte jau dabar apytikriai pasakyti, kiek būtų to veikalo spausdintų puslapių, kiek iliustracijų, schemų, žemėlapių ir pan.?

-- Tai bus 400-500 puslapių knyga su daugybe braižinių schemų. Bus iliustracijų.

Kokie didžiausi sunkumai sutinkami šį nelengvą ir didelį darbą vykdančiam?

-- Didžiausi sunkumai atsiranda, kai trūksta žinių-dokumentinės medžiagos apie kurį nors įvykį. Tokiu atveju tenka

Džiaugiuos, kad einama prie jos galo. Kai pasibaigs, būsiu laisvesnis ir galėsiu daugiau laiko pašvęsti Nepriklausomybės kovų istorijai.

-- Gal galėtumėte išvardinti bendradarbius, aktyviai prisidėdantius prie veikalo rašymo ir kitų jo reikalų tvarkymo?

-- Paruošta istorija bus kolektyvinis darbas. Vadovauja ramovėnas M. Rėklaitis. Turiu pasakyti, kad mūsų darbai labai įdomiausi, stebi ir skatina neapsileisti prof. St. Dirmantas, LVS Ramovės c. v. pirmininkas. Aktyviai remia J. M. Laurinaitis, J. Balčiūnas-Švaistas ir į Californiją išvykęs lieka mūsų bendradarbiu. Mums talkininkauja ir Povilas Žilys, kuris labai įdomiausi Nepriklausomybės kovų istorija. Bendradarbių yra daug. Nenoriu visų minėti vardais ir pavardėmis. Bijau klaidų. Galų kitų neatsiminti ir nepaminti. Visų gi neišvardinsim. Kai tik sužinome, kad kas nors turi žinių, tuoj rašome ir prašome pagalbos, talkos. Esame labai atsargūs. Kai tik kokiam nors tema jau būna baigta t. y. parašyta, siunčiame atitinkamam įvykio dalyviui patikrinti ir parašyti savo pastabas.

Mūsų kolektyvą sudaro mėgėjai, bet ne profesionalai istorikai, baigę specialius mokslus. Kai tik baigsime savo darbą, duosime mūsų istorikams pasiskaityti ir padaryti pastabas. Tuo būdu mūsų darbas gal, neišsėis per daug mėgėjiškas.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce
Cosmos Parcel Express Corp.
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR
Marquette Gift Parcel Service
2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniai nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Devynios dramos ir drama

Aną kartą būnant Chicagoje, geras kolega pasakojo apie vieną lietuviškų knygų leidėją - žmogų malonų, kultūringą, bet išdidų ir gal kiek "sroviškai" nusiteikusių. Prieš keletą metų pasiteirautas, ar neketinas ką išleisti iš Vytauto Alanto raštų, leidėjas gužtelėjo pečiais ir vaidindamas labai nustebusį paklausė:

- Ką? Ar yra toks rašytojas, kaip Alantas?...

Sąmojis didelis. O vis dėlto "toks rašytojas, kaip Alantas" buvo ir dar tebėra.

Dar Lietuvoje ir paskui "tremtyje" Vytautas Alantas jau buvo trijų novelių rinkinių autorius (Artisto širdis, Tarp penkių ir septynių, Ant siūbuojančios žemės), o 1951 m. parašė pirmąjį stambų romaną "Pragaro prošvaistės" apie mūsų tautos likimą praūžusio karo skuruiose. Kadangi šiame romane buvo paliesta krikščioniškos tragedija ir padaryta užuominų dėl grįžimo prie senovės lietuvių tikėjimo, tai tuojau iškilo ne tiek literatūrinės, kiek karščiausios religinės ir politinės polemikos. Ir kai vienas mėgėjas jas sudėjo į krūvą, pasirodė, kad kritikos atbalsių rinkinys būtų pasidaręs žymiai stambesnis už patį romaną. Ne dažnas mūsų rašytojas susilaukdavo tokio dėmesio... Dar vėliau kitas stambus Alanto romanas "Tarp dviejų gyvenimų" (kaip atrodo, pirmoji didesnė epopėjos dalis) kruopščiai dokumentuotu ir intriguojančiu būdu vaizdavo herojišką lietuvių rezistenciją antrojo bolševikmečio pradžioje, - temą nepaprastai sunkią ir išeivijos rašytojų vis dar meniškai neapreptą, laiko nuotolyje objektyviai neišgyventą ir gal neišgyvenamą.

Pagaliau, "toks rašytojas, kaip Alantas" praėjusių metų pabaigoje išleido 385 puslapių teatro rinkinį, kukliai pavadindamas "Devyniais dramų veikalais". Galėjo būti ir visas dvylikos alantinės dramaturgijos apaštaly, bet trys: Kauno ir Vilniaus teatruose

dar prieš karą vaidintos jo dramoms pasiliko anapus rankraščiųuose. Tad šį rinkinį buvo sudėtos tik devynios: dvi po karo Vokietijoje išspausdintos ir čia pakartotos (Buhalterijos klaida ir Aukštadvaris) ir septynios naujos dramos bei komedijos, kai kurios šen bei ten užsienyje jau iš rankraščių statytos mūsų teatro mėgėjų scenose.

Taigi, rašytojas Alantas, pasirodo, buvo ir tebėra. Jo niekam nepavyks suignoruoti. O kaip dramaturgas, berods, produktiniausias iš visų kitų.

Rinkinio įžangoje autorius pastebi čion sudėjęs "visokio žanro pjesių", o taip pat ir "grynai pramoginio pobūdžio komedijų", kartu pridurdamas, jog "turėjęs atsižvelgti į reikalavimus tremties scenos, kuri nepakelia sudėtingesnių dekoracijų ir didesnio vaidintojų skaičiaus".

Šiais keliais žodžiais jis paprastai pasakė savo paties ir mūsų "tremties" dramaturgijos dramai: reikia taikintis prie publikos, prie sąlygų, prie medžiaginio bei dvasinio neturto, reikia tenkintis mažiau sudėtingomis dekoracijomis ir su nedaug vaidintojų, idant jie per tirštai nesistumdėtų mažose parapijų salių scenose...

Tatai yra teisybė, prie kartuvių statanti dažną mūsų "tremties" dramaturgą. Bet teisybė tik iš dalies. Literatūrinis požiūris, meno kūrybos įstatymų teisme šis argumentas tačiau nebūtų priimtas, kaip rašytojo pateisinimas ir pasiteisinimas. Vien tik vengdamas per didelio banalumo, čia nenorėčiau plačiau vystyti minties, jog apimtimi mažos ir trumpos (kaip, pvz. visiem žinomo Puškino) tragedijos ar komedijos tik su dviem ar trim herojais ir su nesudėtingiausiomis dekoracijomis, gali būti giliausio ir brandžiausio dramaturgijos meno sedevrais.

Ką dabar pateikė Alantas mūsų vaidintojams ir dar rebermėgstan-

čiai teatrą publikai, man rodo, priklauso kitaisričiai ir, kaip dabar sakoma, kitiems mūsų kasdienos gyvenimo poreikiams. Scenos mėgėjų sambūriai įvairiose lietuvių kolonijose iš tikrųjų nuolat ir pagrįstai dejuoja, jog negauna ko naujo ir jiems įkandamo suvaidinti, viskas jau esą išvaidinta ir nusibodę, o daugelio nuvalkiotų pramoginių "pjesių" lygis ir skonis jau ir jiems atrodo nebeprimtinai žemas.

Alantas dabar atėjo su pakaitalu, su naujom pramoginio pobūdžio komedijom bei farsais ir su kruviniausiom tragedijom, su partizanais ir liepsnojančio patriotizmo herojais anapus geležinės uždangos. Pasirinkimas įvairus, tinkas abiem sezonam: ir subatvakariams, kai prieš šokių ir nugarinimą reikia ką nors linksmesnio suvaidinti, ir tautinių švenčių bei šiaip jau iškilmingomis progomis, kai dera atsiminti tautos idealus ir partizanus...

Patį pirmoji Alanto triveiksmė komedija "Buhalterijos klaida" žinoma daugeliui teatro lankytojų dar Lietuvoje ir dabar užsienyje, ir ši jauki komedija turėtų dar negreit nueis nuo scenos. Kai kurie taip pat su malonumu gavę progos žiūrėti ir "Aukštadvarį", romantikos ir poezijos kupiną dramą iš paskendusio Lietuvos dvarininkų pasaulio.

Vis dėlto, bent mano skoniui, Alantas atrodo giliausias komedijose, farsuose, satyroje. Net nepatikėtum, kad dviejų taip rimtų ir dramatiškai sunkių romanų autorius būtų toks laisvas ir apstu taikliais sąmojais, komiškom situacijom, humoro ar satyrų išpintais dialogais. Štai "Ragučio šaltinėlis", kur apskrities miestuko burmistras po atkaklios kovos pasidaro alaus bravoro savininkas Petkus, atidaro "tautos namus" su savo gaminių baru ir ta proga dalinasi išpūdžiais su "miesto tarybos nariu" Katele, - abu išgyvendami idėjas ir situaciją, būdingą ne tik senai nepriklausomai Lietuvos provincijai, bet gal dar labiau Amerikos lietuvių dabarčiai.

PETKUS: Turiu prisipažinti, malonu jaustis padėties viešpatu... Visuomenės susikaldymas išnyko, mano gaminių pareikalavimas vėl pakilo, mano pastangomis Tautos Namai atsistojo ant kojų.

KATELĖ: Galiu pranešti, pone burmistre, kad susidomėjimas mūsų barumieste nepaprastai didelis.

PETKUS: Nieko nuostabaus: tokių kultūringų barų visoje Lietuvoje nedaug terasi. Aš manau, kad mes čia prie baro suorganizuosime ir kortų lošimo klubelį. Padorūs miestiečiai galės čia ne tik stikliauką išgerti, bet ir kortomis pamėtyti, taip sakant, praleisti laiką kultūringai. Kaip tu manai?... Mano galva pilna idėjų...

Kitose komedijose Alantas daugiau lukština jau įvairius "tremties idealistus" - vyresnius ir jaunuosius. Pavyzdžiui, "Samokle prieš savuosius" (kad nereikėtų verkti) jis satyrinės komedijos ir karikatūros drabužiais įvelka mišrių žemių problemą - pavojų ir grėsmę Amerikos lietuvių bei meilės lovoje. Deja, autorius scenon išveda tokius skystus puspročius ir tokias karikatūras, kad visa išeiv-

Los Angeles skautai balandžio 11 d. buvo surengę Kaziuko mugę, kuri praėjo dideliu pasisekimu. L. Kančausko nuotrauka

na ne tik už realybės, bet ir už literatūros ribų. Grėsmingoji lietuviškos duobkės panelė Patricia Sherwood yra tokia įsikūnijusi idiotybė, kad ja pagaliau nusivilia ir ne mažiau skystas "poetas" studentas Šaltenis. Jeigu gresia pavojus lietuvių per mišrias vedybas, tai ne iš tokių visai išsigimusių ir nuprotėjų visai Patriciajų, bet iš gana protingų merginų ir vaikų, kurių dar nestinga ir amerikiečių jaunuojuose.

Bet šiaip jau Alanto komedijos labai sceniškos, gyvos, veiksmingos, įdomios ir sumanesnio režisoriaus rankoje visada galės virsti užtenkamai patraukliu linksmavakario pramoga. Kiekvienam atveju, tai bus naujas repertuaras, savo skoniui, stiliumi ir vertė aukštesnis už kadaise Lietuvos miesteliuose bei kaimuose vaidintas ir kartais Amerikoje dar tebevaidinamas tokias "komedijas", kaip "Tetą iš Amerikos", "Kurčias žentas" ir "Gaila tų..."

Sunkiau su patriotika, ir ne tik dramaturgai, bet visiems: ir žiūrovams, ir vaidintojams, ir režisioriams, o taip pat ir "kritikams bei spaudos atstovams". Tokios rinkinyje yra trys tragedijos su pogrindžio kovotojais, su partizanais, su didvyriais ir didmoterimis. Gal būtų ir gerai, kad po komedijų ir anų farsų protarpiais atsvarai išvystytų "tremties" scenas ir tos rūšies veikalai. Jų idėjinis message Alanto interpretacijoje bus visiem suprantamas, nes visada labai aiškus, tiesioginis, nuogas, pedagogiškas ir propagandinis ar net, kaip sakoma, plikai publicistinis.

Ši jų savybė, mano nujautimu, tokias tiesiogines patriotines dramas irgi statys už pastoviai išliekančios literatūrinės kūrybos ribų. Ir aš nesitikiu, kad už tokia prielaidą man būtų dėkingas dramaturgas ar tos rūšies patriotinės literatūros laimė, dar gana gausūs gerbėjai. Net nepykčiau, jeigu jie tokių mano postrin-gavimų ir visai nesuprastų, kadangi trumpai nemokėčiau savo minties išdėstyti.

Nebent kiek pagelbėtų pavyzdys, kad kai sunkiai sužeistas laisvės kovotojas pagaliau miršta ir paskutinę savo gyvenimo sekundę jis panaudoja sušukimui "Sveikinkit laisvę!", tai šūkis skamba labai patriotiškai, bet mano širdžiai per tirštai ir mano ausiai

Jaunas skautas Kęstutis Gedimino kalno papėdėje, tik deja ne Vilniuje, o Los Angeles skautų suruoštoje Kaziuko mugėje... L. Kančausko nuotrauka

per nuogai, per daug "teatrališkai". Ta mirštančiojo deklamacija, arba kito panašaus herojaus šūkis: "Trispalvė Gedimino kalno viršūnė - visos Lietuvos laisvės simbolis", arba daugelis panašių auksinių minčių jau gal būtų kėlę abejonių net Rozalimo šaulių būrio vaidintojų trupel.

Mano vaikystėje šiame mieste, kaip atsimenu, irgi buvo nemažai artistų ir sumanių režisorių, ir jie tikriausiai būtų emę laužyti galvas: ar tokių gražių idėjų negalima parodyti ir pasakyti kaip nors kitaip?

Priešingai kaip buvo prieš šimtą ar dar penkiasdešimt metų, šiais laikais draminiai veikalai skiriami ne skaityti, o vaidinti. Tai logiška, nes juk tik tam draminis veiklas rašomas, nes tik suvaidintą kūrinį žiūrovas gali pamatyti ir išgyventi pilnumoje.

Todėl specialiai laukiau, kol vieną iš šio rinkinio patriotinių dramų "Kyla vėtra ūkanose" suvaidins Los Angeles lietuvių Dramos Sambūris š.m. balandžio 4 d., režisuojant D. Mackialienę ir vaidinant D. Vebeliūnaitę, V. Dovydaičiū, J. Janušauskui, V. Giliui, L. Medeliui ir J. Raibiui. Ir mūsų sąlygomis tai tipinga vaidybos mėgėjų trupė,

kurios "tremties" dramaturgai daugiausia tegali tikėtis.

Šią sunkią, rimtą, giliausią patriotinę ir tirščiausią kondensuotą dramą su pogrindžio didvyriais, su istoriniu Vilniumi, su jo romantiškais vietiniais rūšiais ir sovietiniais rusais, "be sudėtingesnių dekoracijų ir didesnio vaidintojų skaičiaus" atkakli režisiorė beveik smurtu šiaip taip sutvarkė ir suspaudė vienuolyno buvusiam puslaidžiui galvas: ar tokių gražių idėjų negalima parodyti ir pasakyti kaip nors kitaip?

Daugiausia per visą spektaklį mane imponavo nesudėtingos, bet mažytelės scenai vikriai pritaikintos A. Žaliūno dekoracijos, kai kurie garsų efektai ir truputis tinkamu metu įvestos muzikos, herojės vaidyba palengvinti. Bet vis dėlto mano išblėsusio patriotizmo aukuro spektaklis neįžiebė tiek, kiek tragedijos orumas reikalautų...

Gal kituose žiūrovuose to pasiekti pabandžiusieji Chicagoje, Clevelande ar New Yorke, kaip sako kartą jau pasisekė sukelti vėtrą Detroito ūkanose. Gi pas mus ūkanų taip nedaug, dar rečiau gerų vėtrų, vien tik saulė ir saulė, ir kai kada smogas. Aplamai gana nepalanki atmosfera galingų jausmų dramatinizacijoms.

LAISVĖS KOVŲ DAINAS

išleistas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, dabar galite įsigyti per Dirvą

už 5 dolerius

Likutis to leidinio, kuris iki šiol buvo įteikiamas aukojusiems LNF po 10 dol., galima įsigyti užsiskaitant per Dirvą ir atsuntus 5 dolerius.

Ši išimtinė teisė įplatinti leidinio likutį įgyta Dirvos leidėjams susitarus su Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba.

Likęs tos knygos kiekis yra nedidelis, tad paskubėkite ją įsigyti sau ar padovanoti draugams.

Užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir, prisiuntę 5 dol., tuojau gausite LAISVĖS KOVŲ DAINAS

Prašau išsiųsti LAISVĖS KOVŲ DAINAS:

Pavardė ir vardas.....

Adresas.....

Priedų: Čekis \$.....

Br. Murino paveikslas Gėlės premijuotas 1963 m. All III, Society of the Fine Arts.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Los Angeles jaunųjų šokėjų ansamblis, vadovaujamas O. Razutienės, įtemptai ruošiasi dalyvauti Lietuvių Dienoje New Yorke.

Atvelykio popietė Bostone

Pabaltijo Lietuvių Moterų Klubas surengė per Atvelykį, bal. 5 d. gana įdomią ir įvairią velykinių metų pramogą, tinkančią ir mažiesiems, ir suaugusiems. Šis rengimas įvyko So. Bostone Tautinės Sąjungos namuose. Pirmo aukšto salėje, dailiai p. Herbstatės piešiniais išpuoštoje, rinkosi vaikai, Beveik kiekvienas nešėsi savo margintų kiaušinių pintinėles, ridinėjimo žaidime dalyvauti. Salės viduryje buvo padaryta lyg darželis, kurio kampuose buvo išdėstyti vešliai žaliuojančių avių puodeliai. Vaikai susėdę ratu prie to "darželio" sutiko Velykų Bobutę, kuri atėjo lydimą balto zuikėlio. Ji nešė didelę pintinę dovanėlių programos dalyviams pradžiuoti.

Velykų Bobutė (p. Mučinskienė) pasveikino susirinkusius vaikus, o Velykų Zuikis (D. Paliulytė) pasakė Velykų nuotaiškai tinkantį eilėraštį. Po to programą prave-

dė p. J. Ambraziejienė. Vaikai iš pradžių nedrąsiai, o paskui visai smagiai deklamavo, dainavo, žaidė. Buvo miela žiūrėti į tą gražių mažųjų lietuviukų būrį, taip nuoširdžiai sakantį eilėraštį dainuojantį daineles, su tikrai vaikišku uolumu žaidžiantį ratelius. Programos vedėja labai sumaniai visus mažuosius dalyvius įtraukė į darbą. Jų tarpe buvo ne mažai ir priešmokyklinio amžiaus vaikų.

Po to vyko margučių ridinėjimo lenktynės. Kiti rengimo svečiai ėjo į antro aukšto salę, kurioje buvo surengta Bostono moterų rankdarbių paroda. Ten pat stovėjo padabintas Velykų stalas su velykiniais pyragais ir kitais valgiais.

Parodoje dominavo tautinių raštų pritaikymas. Išstatyta pačių moterų pasidaryti rankdarbiai. Buvo dailūs rinkinys įvairiausių juostų bei takelių, ranko-

mis austų (O. Girulienės ir Baltušienės); staklėmis austų pagalvėlių ir takelių (E. Valiukonienės); megstų bei siuvinėtų pagalvėlių (E. Gimbutienės, I. Ulpienės, J. Lapšienės); visas dukrelei išsiuvinėtas tautinis kostiumas (V. Kleininienės); puiki kailiūninių bėdų siuvinėta priejuostė (J. Bartnienės); megstukai (Baltušienės, Karosienės, V. Kleininės, Žižniauskienės); pirštinės (E. Gimbutienės); staltiesės, rankšluosčiai, mažesnės staltiesės (Lendraitienės, Izbickienės, Ulpaitės, Žižniauskienės); langų užuolaidos (Andriūšienės, Čepienės). Kaip didelio darbštumo pavyzdys buvo puikiai kabluku nerta lovatiesė (M. Kriščiukaitienės). Rankdarbiai traukė žiūrovų akis, jais domėjosi ne tik moterys, bet ir vyrai. Ypač žavingos buvo spalvos. Atrodo, kad lietuvės turi menišką akį ir darbščias rankas.

Visas rengimas praėjo jaukioje nuotaikoje. Ypač visiems buvo malonu, kad rengimo centre buvo vaikai ir jų aktyvus dalyvavi-

Įsrinkite...

ROBERT

TAFT, Jr.

U.S. SENATOR

- 8 metai Ohio įstatymdavystėje
- Dabartiniu metu — Kongreso atstovas

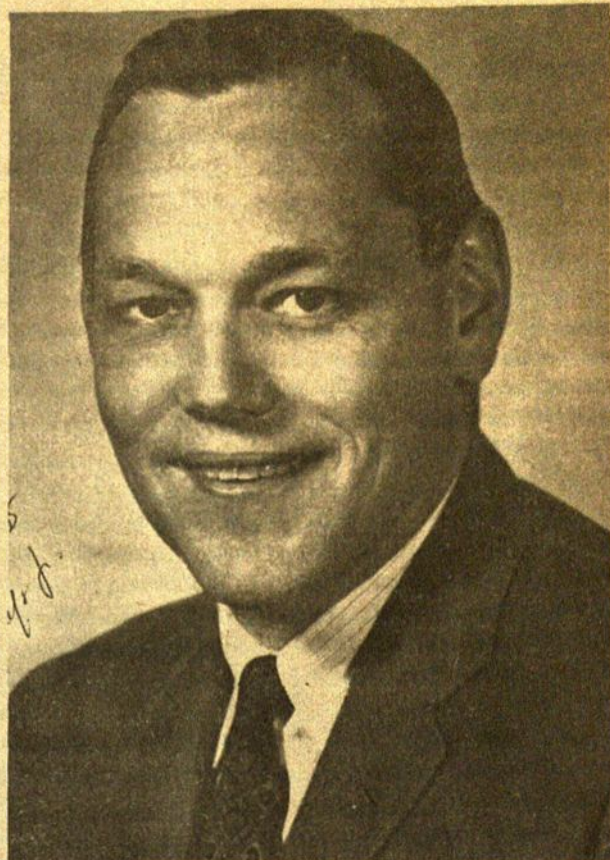
"BOB TAFTO JR. PATIRTIS, SUGERĖJIMAS IR GABUMAI TEVEIKIA UŽ JUS U. S. SENATE!"

BALSUOK UŽ

X Robert Taft, Jr.

Republican Primary—May 5th

JOHN J. KELLEY, JR., Chairman
2107 Overbrook Road, Lakewood, O.

mas. Reikėtų ir toliau palaikyti įvairių švenčių lietuviškas tradicijas ir panašiu būdu supažindinti su jomis mūsų vaikus.

J.L.

* T. VASILIAUSKIENĖ kuri profesoriauja Cape Cod konservatorijoje, bal. 1 d. davė baleto koncertą su savo mokiniais per televizijos 6 stotį. T. Vasiliauskiene turi ir savo privačią baleto studiją Bostone.

Dukrelė Svetlana baigusi baleto mokyklą New Yorke dabar su Broadway Show teatru sudariusi sutartį gastroliauja po visą Ameriką.

• Bostono Lietuvių Mišrus Choras, š. m. gegužės 3 d., sekmadienį, rengia metinį koncertą Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Pradžia 5 val. vakare.

Programą atliks viešnia iš Clevelando Aldona Stempuzienė ir Mišrus Choras. Veiks turtingas bufetas ir baras. Šokiams gros Šmito orkestras. Bilietai gaunami pas choro narius ir prie įėjimo. Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami tą dieną paskirti dainai.

PABALTIEČIŲ KONCERTAS
BOSTONE.

Balandžio mėn. 24 d. 8 val. 30 min. vakare Jordan Hall patalpose įvyks seniai laukiamas pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas.

A. Kepalaitė turėjo eilę savo

Baltimorėj įvykusio balandžio 4 d. Balso vakaro programos išpildytojai. Stovi iš kairės: Aleksandras Radžius, Balso skyr. pirm. dr. Elena Armanienė, sol. Juzė Augaitytė, Elena Juškauskaitė-Bush ir Jonas Kazlauskas.

Baltimorės Radijo Valandėlės nuotrauka

rečitalių Amerikoje ir visuomet susilaukė gerą muzikos kritikų įvertinimą ir šiltą publikos priėmimą.

Tai tikrai puiki programa, kurios pasiklausyti kviečiame visus Bostono ir apylinkės lietuvius bei jų bičiulius.

Norime priminti, kad bilietus bus galima gauti prie įėjimo.

WATERBURY

* TRAGIŠKŲJŲ 1940-41 metų birželio įvykių minėjimą Waterburio ALT skyrius šiemet ruošia prie lietuvių parapijos mokyklos pastatų birželio mėnesį 20 dieną (šeštadienį).

Pagrindinę kalbą pasakys turįs vėliausią Lietuvos gyvenimo patyrimą -- inž. J. Miklovas.

KAIP PRADĖTI PUIKŲ BRAVORĄ VIENA PAMOKA

Pirmučiausia, pagaunate ugnimi daryto alaus skonį paslaptį. Kaip? Jūs darote alų betarpiu ant liepsnos... lygiai kaip tai darė Bernard Stroh prieš šimtą metų — lygiai kaip tai daroma šiandien 909 E. Elizabeth gt., Detroit, Michigan.

Kodėl? O todėl, kad galėtumėte pakankamai alaus, kad aprūpinus visus Vid. Vakarų vartotojus, kiekvieną dieną prašūčius ir besigardžiuojančius

trims milijonais bonkų šiuo išimtinai ugnimi darytu alumi.

Tai žmonės, kurie tvirtina, kad ugnimi daryto alaus skonis suteikia tai, ko jie trokšta — ko jie ieško — kuo jie tenkinasi — geriant pasirinktą alų. Tai tie, kurie žino, kad ugnimi daryto alaus skonis yra toks, kokio kiti alūs norėtų atsiekti.

Dabar matote, kodėl visi turi pradėti puikų bravorą viena paprasta pamoka — tai ugnimi virto alaus skonio dėka.

Galbūt, antra vertus, susiprasite ir išsėdamesi gėrėsitės jau dabar — nes tai vienintelis alus, kurį gali patiekti bet kuri konkurencija — vienintelis, kuris jau dabar turi tą ugnimi daryto alaus skonį... Stroh's.

Stroh's America's Only Fire-Brewed Beer

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Prof. dr. Antanas Maceina

NIEKŠYBĖS PASLAPTIS

svarsto Vl. Solovjovo supratimą, kas yra antikristas ir kokia jo rolė bei apraiškos pasaulio istorijos kūrime.

"Ši autoriaus studija norėtų būti... antikristinių užmačių atidengimas" (A. Maceina).

Išleido Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Av., Brooklyn, N. Y. 11221. Gaunama leidyklos adresu ir pas platintojus. Kaina 4.00 dol.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

* BALANDŽIO 25 D. 8 val. vak. Verdi operos "Tosca" spektaklis statomas Chicago Lietuvių Operos, 410 So. Michigan Ave.

BALANDŽIO 25 D. Vaikų žurnalo Eglutės parėmimo vakaras Jaunimo Centre.

BALANDŽIO 26 D. 3 val. p.p. Verdi Operos "Tosca" spektaklis statomas Chicago Lietuvių Operos, 410 So. Michigan Ave.

GEGUŽĖS 9 D. Kristijono Donelaičio gimimo 250 sukačiai paminėti vakaras ruošiamas Pedagoginio Lituanistikos Instituto Jaunimo Centre.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PASAULIO LIETUVIS -- PLB biuletenis jau pasirodė šeštuju (balandžio mėn.), numeriu. Biuletenis kol kas vis dar lyg ir vengia pasisakyti principiniais ir gyvenimiškais bendruomeninio gyvenimo klausimais. Nors vedamuosiuose nestinga prasmingų minčių, bet jos vis dar remiasi Chartos ir dr. J. Girdaus citatomis. Gyvenimiškiau pasisakyti įvairiais b-nės klausimais galėtų visi PLB valdybos nariai, įvairiomis pareigomis ir sritimis pasiskirstę.

Šalia informacijos iš įvairių kraštų bendruomenių, apstu žinių, surinktų iš įvairių laikraščių.

Įsrinkite...

FRANK R.

POKORNY

COUNTY RECORDER

Remiamas:

- AFL - CIO
- Federation of Labor
- Cosmopolitan Democratic League,
- League, comprised of 12 National Groups.
- Citizens League

X Frank R. Pokorny

DEMOCRATIC PRIMARY,
MAY 5

Campaign Committee
Chairman
Clarence Karpinski
7037 Brecksville Rd.

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

KAINUOTI, KAINOTI, KAŠTUOTI

Jablonskis ir kai kurie kiti kalbininkai kainuoti taisydavo į kaštuoti, mokėti, kainoti ar atseiti. Tačiau dabartinėje literatūrinėje ir bendrinėje kalboje įsigalėjo kainuoti vietoje kaštuoti, nes pastarasis veiksmas žodis yra nelietuviškos kilmės (plg. lenkų kosztować, vok. kosten). Tuo tarpu veiksmas žodžių mokėti ir kainoti reikšmės išsiskyrė: mokėti reiškia atsilyginti, duoti už ką nors pinigų, o kainoti -- vertinti, nustatyti kainą. Pvz. Kiek kainuoja žitą žas? Nu-kainok pasenusias prekes (sumazink kainą). Kilmojamo turto įkainojimas (įvertinimas), įkainotojas, įkainotoja -- kainų nustatytinėja. Veiksmas žodis atseiti dėl savo daugiareiškumo (plg. "Jam karvės neat-

seina" -- Dusetos, "Man rytoj atseina važiuoti į miestą" -- Pušalotas, "Nepatinka man bernelis, neatseina jo svirnelis" -- Vabalninkas, "Man tas arklys brangiai atsiėjo" -- Linkuva ir kt.) yra linkęs užleisti vietą veiksmas žodžiui kainuoti. Taigi, kainuoti bendrinėje kalboje yra įsigalėjęs ir nebataisytiškai kaštuoti, kainoti ar mokėti.

Mūsų kaina yra artimesnė avestų kalbai negu rusų. Latvių ciens yra artimesnė rusų kalbai. Kirčio požiriu reikėtų visiems lietuviams įprasti ir kirčiuoti kaina, kaip pirmosios kirčiuotės daiktavardį su pastoviu kirčiu šaknyje visuose linksniuose.

PARTININKAS, PARTIETIS, PARTINIS

Jablonskis buvo siūlęs vartoti partininką, kaip partijos narį, jos idėjų puoselėtoją. Tačiau šis žodis literatūrinėje ir gyvojoje kalboje nepriėmė. Žmonės mieliau vartoja žodį partietis, panašiai kaip tautietis, pilietis, valstietis etc. Dabartinėje Lietuvoje yra sakoma ir partinis. (sudaiktavardėjęs būdvardis). Man rodos, kad šitas bolševikinis naujadaras nėra vykęs, nes mūsų kalba nelabai mėgsta tokių naujadarų, nors yra keletas įsigalėjusių sudaiktavardėjęs būdvardžių, kaip druskinė, pirštinės etc.

Jei žmogus priklauso kuriai nors partijai, jis yra partijos narys. Tačiau, jei žmogus bėga iš partijos į partiją ir puoselėja daug partijų, jį galima vadinti ir partininku.

Šiuo atveju ir Jablonskio sukurta naujadaras yra galimas vartoti.

MOKYTOJAUTI AR MOKYTOJO DARBA DIRBTI

Jablonskis aiškino, kad tokių veiksmas žodžių, kaip kapsytojauti, mokytojauti, siuvėjauti, rašytojauti, mezgėjauti, vežėjauti gyvoje kalboje nėra, nors kapsytojų, mokytojų, rašytojų, mezgėjų, siuvėjų, vežėjų turime nemaža. Todėl jis ir jo šalininkai taisydavo mokytojauti į dirbti mokytojo darbą. Tačiau dabartinės Lietuvos kalbininkai aiškina, kad veiksmas žodis mokytojauti yra visai neblogai sudarytas iš daiktavardžio mokytojas, pagal tokius analoginius pavyzdžius, kaip artojas -- artojauti, audėjas -- audėjauti, kunigas -- kunigauti, siuvėjas -- siuvėjauti ir kt. Todėl visiškai pateisinamas ir vartojamas yra veiksmas žodis mokytojauti.

VISUMET IR VISUOMET

Dabartinės lietuvių kalbos norminės lygtys yra visuomet, niekuomet, analogiškai, kaip anuomet, anuosyk, kuomet, tuomet... Todėl visi vienodai ir rašykime: visuomet, niekuomet...

THE BEST FOR LESS!
Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO, ILL. 60642
Phone: Garden 4-8654

PARDUODAMA populiari taverna su namu. Labai geroje vietoje. 5 kamb. butas su garažu 2 automob. Užeikite ir stebėkite, koks tai pasėkmingas biznesas.

2638 West 69 Street,
Chicago, tel. GR 6-9894

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

GIESMIŲ VAKARAS CHICAGOJE

Jau daugelį metų iš eilės lietuvių Tėviškės bažnyčioje Chicagoje suruošiamieji Verbų sekmadienio giesmių vakarai ne tik virto tradicija, bet sutraukia stebėtinai didelį būrį giesmės mylėtojų ir pritarėjų.

Kad ir šių metų Verbų sekmadienio vakare bažnyčia nelabai galėjo klausytojus talpinti. Džiugu, kad lietuviškoji giesmė sugebėjo pritraukti daug jaunų klausytojų, kurių šiaip mažai matosi rimto pobūdžio parengimuose.

Vakaro programa pradėta muzikiniu įvadu vargonais, kurį išpildė kompozitorius prof. Vladas Jakubėnas. Jurgio Lamsačio diriguojamas Tėviškės parapijos choras pagiedojo Vlado Jakubėno, Valterio K. Banaičio, Ludwig von Beethoveno, Richard Wagner, Friedrich Silcher ir kitų kūrinių. Duetais pasirodė Bronė Variakojienė, Aldona Buntinaitė, Jonas Jurkšaitis ir Leonas Gružas. O mišrūjį okteta, kuris išpildydamos Johannes Brahms kūrinių klausytojus taip maloniai nuiteikė, sudarė Aldona Buntinaitė, Lilija Buntinienė, Alfredas Blyskis, Vladas Bražinskas, Leonas Gružas, Jonas Jurkšaitis, Zelma-Rūta Juškėnienė ir Bronė Variakojienė.

Vakarui jausmų šilumos teikė bendrai giedamos giesmės, kurios Lietuvoje daugiausiai lietuvių evangelikų apgyventose srityse buvo labai mėgiamos. Nors visi nuo tėvų žemės ir jos papročius gyvendami, tautiečiai duoda progos vėl lietuviškai giesmei prisikelti, reikia manyti, sugrįš šios rūšies tautos dvasinį turą atitinkamai perduoti sekant žiemos kartoms. Kad ta linkme dirbama, jau matėsi iš šio giesmių vakaro lietuvių Tėviškės bažnyčioje Chicagoje.

Jono Karvelio Prekybos Na-

mų yra išleista liaudies giesmių plokštelė, kurią įgiedojo Jurgio Lamsačio diriguojamas Tėviškės parapijos choras.

Dabartiniu metu Tėviškės parapijos choro valdybą sudaro pirmininkas Leonas Gružas, Zelma-Rūta Juškėnienė, Rūta Laisvėnaitė ir Algimantas Kleinaitis.

(lo)

MŪSŲ KŪRĖJAI - SAVANORIAI

Balandžio mėn. 12 d. įvyko, nors neskaitlingas, bet darbingas metinis skyriaus narių susirinkimas, išnagrinėjęs ir aptaręs daug svarių ir aktualių klausimų ir išrinko naują valdybą kurią sudarė: J. Tamulis - pirm., J. Sabaliauskas - išdinininkas, J. Kanišauskas -- sekretorius.

Svarstant skyriaus reikalus, kiek plačiau buvo apsiesta ties arkv. Karevičiaus portretu, kurį

nusištatyta atiduoti į Karo Muziejaus skyrių prie Čiurlionio galerijos.

Susirinkimui vadovavo M. Reklaitis, o sekretoriavo Gribauskas.

* LAIMĖS ŠULINYS žada veikti nuo pat ryto balandžio 26 d. Jaunimo Centre, nes ten rinksis M.N. Pr. Seserų Rėmėjai seimui: 9 v. Mišios, pusryčiai ir 12 v. posėdis.

Kun. L. Jankus, dabar amerikiečių visuomenėje populiaris asmenybė, padarys pranešimą.

4 v.p.d. "Užburti valakai" 3 v. vaidinimas, režisuoja Zita Kevalaitytė Visockienė. Pertraukų metu veiks bufetas su dešrelėmis ir pyragais. Po vaidinimo šokiai ir žaidimai jaunimui, kuriuos praves St. Jasinevičienė, A. Prapuolenytė, I. Smiellauskienė. Puota visai šeimai!

CHICAGOS RAMOVĖNAI

Balandžio 12 d. Jaunimo namuose įvyko L.V.S. Ramovė, Chi-

cagos skyriaus narių susirinkimas, kuriame naujoji valdyba patiekė veiklos planą ir aptarė daug svarbių ir aktualių klausimų.

Dabartinę skyriaus valdybą sudaro: J. Rapšys -- pirmininkas, Juškevičius -- vicepirm., Juškevičius -- sekretorius, Leknickas -- išdinininkas ir Bagdžius -- parengimų vadovas.

Darbo planą referavo skyriaus pirmininkas Rapšys, kiek plačiau apsiostodamas ties tautinių švenčių minėjimais, išvykomis -- prezidento A. Smetonos eglės aplankymu -- ir žurnalo "Kario" rėmimo klausimais.

Buvo iškeltas klausimas, kad kapų puošimo dienoje, vietoje lankius mirusius ramovėnus kapuos, visi skyrių nariai prisimintų maldomis bažnyčioje ir bendrame pamėnėjime dalyvaujant ir mirusiųjų šeimoms bei artimiesiems.

Susirinkimui pirmininkavo R. Ališauskas ir sekretoriavo V. Garbenis.

P.E.D.

PATIRTIS!

PATIRTIS!

PATIRTIS!

RETURN...

MARK

DEMOCRAT

M^C ELROY
COUNTY RECORDER

- Cuyahoga County Recorder, 1963 to Date
- Member, Cleveland Board of Education 1962-63
- ATTORNEY GENERAL OF OHIO, 1959-63
- State Senator, Cuyahoga County, 1951-52
- State Representative, Cuyahoga County 1949-50
- Councilman, Ward 3, Cleveland, 1938-42

Member Pulaski Post #30 Polish Legion of American Veterans

ATTORNEY-AT-LAW
SINCE 1934

WORLD WAR II VETERAN

STATE CHAIRMAN, MARCH OF DIMES, 1961-62-63

ANTHONY P. LYSOWSKI, Secretary 14806 Harvard, Cleveland, Ohio

NAUDOKITE EAGLE STAMPS KAIP PINIGUS VIŠOSE 4 MAY'S KRAUTUVĖSE!

MAY'S DOWNTOWN ON THE HEIGHTS PAEMATOWN SOUTHGATE BASEMENTS

Mūsų pačių "Welford"

LAISVI VYRAMS

MEGZTI MARŠKINIAI

2 už \$5

- Golfui
- Plaukiojimui laivais
- Poilsui

STILIUS A: Medvilnės mezginių, 3 sagų priekiu, pusiau apsiūtais apykaklių kraštais, išsi-
tempiančiomis pažastimis. Dydžiai S-M-L-XL.
STILIUS B: Nylono mezginių, nesusitraukia, užtraukiamu priekiu, raglano antpeikiais, apsiuvinėtais šonais. Dydžiai: S-M-L-XL.

EASEMENT MENS' FURNISHINGS
DEPARTMENT, THE MAY COMPANY,
DOWNTOWN AND BRANCHES

Specialūs pirkiniai.... Specialiai įkainuoti!

BERNIUKAMS BE
PAMUŠALŲ
MEDVILNĖS
ŠVARKAI

\$ 2

Berniukams 100% medvilnės švarkai. Įprastinės apykaklės, tvirti užtraukimai, 2 kišenės. Raudoni, rusvi ir pilkvi. Dydžiai 6 iki 16.

Gaila, nepriimami užsakymai paštu ar telefonu.

BASEMENT BOYS' DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

ŽINOMŲ
GAMYKLŲ
MEDVILNĖS
BERNIUKAMS
MARŠKINIAI

1.67

Trumpomis rankovėmis su menkais trūkumais. Įvairių stilių ir spalvų. Dydžiai 6 iki 18.

• Bob Taft, Jr. turi politinę patirtį ir mokyklą retai užtiknamą mūsų sąlygose. Taftų šeimos politinė tradicija ir veikla visuomeninei sudaro pagrindus gyvybingiausių visuomenės interesų atstovavimui.

Bob Taft Jr. sąmoningai savo politinę karjerą pradėjo Ohio valstijos politiniame akiratyje. Balsuotojai čia išreiškė jam pasitikėjimą 4 kadencijoms iš eilės. Čia jis turėjo progos susipažinti su Ohio visuomenės reikalavimais, jų siekiais.

1962 m. balsuotojai pasirinko jį savo atstovu JAV Kongrese. Čia trumpu laiku jis parodė tame darbe reikalingas kvalifikacijas.

Dabar jis prašo balsuotojų paramos jam siekiant pozicijos JAV Senate.

Gegužės 5 d. pirminiuose rinkimuose yra geriausia proga jį pasirinkti respublikonų kandidatui.

• Imigrantų sūnus Frank R. Pokorny kandiduoja į County Recorder vietą. Šiuo metu jis yra Ohio legistatūroje.

Baigęs teisės mokslus John Carroll Universitete ir Cleveland Marshall Law School, Pokorny yra išsiskyręs darbininkų kompensacijų reikaluose. Toje srityje jis yra atsiekęs žymių laimėjimų.

Eidamas demokratų sąrašą, jis yra remiamas uni-jų vadovybės ir 12 tautybių grupių.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Naudokite savo naująjį ZIP Code numerį. Tai palengvinimas paštui ir mums. Tai kartu užtikrina greitesnį laikraščio ir korespondencijos pristatymą. Dirvos ZIP Code numeris yra 44103, tad laiškus prašome adresuoti sekančiai:

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Ir nepamirškite prie savo adreso pridėti savąjį ZIP Code numerį.

• Prel. M. Krupavičiui turėjo būti padaryta operacija, bet dėl nusilpnėjusios širdies nuo operavimo buvo atsisakyta.

• Stasys Lūšys buvo pakviestas į VLIK'o prezidiumą, kurį dabar sudaro: pirm. J. Audėnas, vicepirm. St. Lūšys ir sekr. J. Stiklorius.

VLIK'o prezidiumą renka VLIK'o pilnaities sesija, kuri numatoma šaukti šį rudenį.

• Dr. Pranas Ancevičius, kontraversinis socialdemokratų veikėjas, mirė Kana-doje balandžio 16 d. Buvo sulaukęs 60 m. amžiaus.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai įvyks 1964 m. gegužės mėn. 9-10 dienomis. Lietuviai gyvenantieji toliau nuo lietuviškųjų kolonijų, kuriose veikia LB apylinkės, gali balsuoti paštu per apygardos rinkiminę komisiją arba per Centrinę apylinkę. Norintieji balsuoti per Centrinę apylinkę, iš anksto registruojasi, kad būtų galima laiku išsiuntinėti balsavimo korteles. Centrinės apylinkės adresas: Rapolas Skipitis, 5613 So. Emerald Ave., Chicago, Ill. 60621.

• Lietuvos prezidento Antano Smetonos mirties 20 metų sukakties minėjimas, kurį ruošia 25 New Yorko lietuvių organizacijos, įvyks š. m. gegužės 3-čią dieną, sekmadienį.

Tą dieną už prezidento Antano Smetonos vėlę bus atlaikytos pamaldos visose New Yorko lietuvių katalikų ir evangelikų bažnyčiose ir pasakytas atitinkamas pamokslas.

Minėjimas - Akademijs bus 4 val. p. p., Statler Hilton viešbuty, 7 Ave. ir 33 gatvės kampas, New Yorke.

Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Juozas Vaišnys, S. J., iš Montrelio, Kanados. Bus meninė programa ir iškilmingi pietūs.

Įėjimas į minėjimą-akademiją auka 2 dol., kartu su pietumis 10 dol.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Vytautas Alantas — 9 dramų veikalai 5 dol.

Pulgis Andriusis — Puriens po vandeniu — 1.50 dol., kietais virš. — 2 dol.

R. Spalis — Angelai ir nuodėmės — 1.50 dol.

A. Šapoka — Senasis Vilnius — 5 dol.

J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.

K. Bradūnas — Sidabrinės kamanos — 2 dol.

J. Ignatonis — Lūžiai — 3 dol.

A. Tyruolis — Metų vin-giai — 3 dol.

Visa eilė kitų anksčiau pasirodžiusių knygų, albumų, poezijos rinkinių.

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ

Maloniai pranešame giminėms, drau-gams ir pažįstamiems, kad už

A. A.

INŽ. VYTAUTO SIRUČIO

sielą, jo mirties metinių proga bus paau-kotos dvejios iškilmingos šv. Mišios š. m. ba-landžio 23 d., ketvirtadienį, 8:15 val. ryto šv. Antano parapijos bažnyčioje, Detroito.

Maloniai prašome giminų, draugų ir pažįstamų tą dieną prisiminti A. A. Vy-tautą savo maldose.

Liūdinti žmona, dukrelės, tėvai,
sesuo ir brolis.

A. A.

PROF. STEPONUI KOLUPAILAI

mirus, jo žmonai JANINAI, dukteriai EUGENI-JAI, MASIOKŲ ir BULOTŲ šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Kriščiukaičių ir
Stankūnų šeimos

VERONIKAI TAMOŠAITIENEI

mirus, jos seserims S. JURGUTAVICIENEI, A. PETRAITIENEI, jų šeimoms ir giminėms gilią užuojautą reiškia.

O. ir J. Jankai

DIRVOS NOVELĖS KONKURSO

PREMIJOS ĮTEIKIMO

IŠKILMĖS-

VAKARAS

ĮVYKS

GEGUŽĖS 2 D.,

8 VAL. VAK.

American Legion salėje, 8400 So. Halsted St.,
Chicagoje.

Programoje: Premijos įteikimas, meninė dalis,
vakarienė ir šokiai.

Salė vėsinama. Yra aikštė automobiliams pastatyti.

Staliukus galima jau užsisakyti (iki balandžio 30 d.) pas p. BRONĘ PAPLENIENĘ —
5647 So. Wood St., tel. RE 7-8186 (tarp 6-9 val. vak.).

Rengia VILTIES DRAUGIJOS PREMIJOS ĮTEIKIMO
IŠKILMĖMS RENGTI KOMITETAS CHICAGOJE

Akt. ROMAS STAKAUSKAS

Sol. NATALIJA AUKŠTUOLIENĖ

L.S.T. Korp! NEO-LITHU-
ANIA š. m. balandžio mėn.
25 d., Chicagoje, Lietuvių
Auditorijos (3137 S. Hals-
ted) didžiojoje salėje ruo-
čia

LITERATŪROS KONCERTA

Programoje lietuvių ra-
šytojų kūrinių-deklamaci-
jos, įscenizavimai, monta-
žai. Išpildo, Detroito ir Chi-
cago jaunieji neolithua-
nai.

Po programos vakarienė
ir šokiai, grojant Korp!
NEO-LITHUANIA orkes-
trui.

Įėjimas su vakarienė —
\$4.00, studentams — \$3.00.
Pradžią 7 val. vak.

Staliukus prašome užsi-
sakyti pas M. Šimkų, 4259
So. Maplewood, telef. CL
4-7450. Skambinti tarp 9
ryto ir 3 val. p. p. ir nuo 5
p. p. iki 8 val. vak.

Maloniai kviečiami visi
studentai, filisteriai, tėvai
ir lietuviškoji visuomenė
dalyvauti ir paremti mūsų
jaunųjų pastangas, siekiant
išskirti mūsų literatūros
grožį.

Korp! Neo-Lithuania
Valdyba, Chicagoje

* DR. BALYS MATULIONIS
Vėlykų švenčių proga per Wor-
cesterio apylinkės komitetą įmo-
kėjo Lietuviai Fondui 200,00 do-
lerių, tuo pakeldamas savo įnašą
iki 300,00 dol.

Dr. B. Matulionis dirba Me-
morial ligoninėje, Wallum Lake
vietovėje, Rhode Island valstijoje.

PAIEŠKOMI

ASTRAUSKIS PETRAS ir jo sū-
nus Kazimieras. Turėję vyriš-
kų rūbų krautuvę Chicagoje.

ČESNAUSKAS Pranas, Vinco
sūnus, atvykęs 1919 m., gyvenęs
West 36th Pl.

RAGAUSKAS Mečislavas, gi-
męs 1912 m.

RIMKIENE - DRAGUNAITE Do-
micelė, gimusi 1888 m.

SIDAUGAS Pranas, Juozo sū-
nus, gimęs Joniškio mieste, Šiau-
lių aps.

STADALNINKAS Jónas, kilęs
iš Suvalkijos, mokytojas Gegu-
žinėje.

ZAPUSTAS Jonas, gyvenęs So.
Artesian Ave., Jam yra laiškas iš
Krakų.

Lietuvos Generalinis Konsula-
tas, 6147 So. Artesian Ave., Chi-
cago, Ill. 60629. Telefonas RE-
public 7-8334.

AUKOS DIRVAI

J. Šiaučūnas, Cleveland \$2.00
V. Endzėlis, Toronto 4.00
E. Reklys, Detroit 2.00
L. Rimkus, Dover 4.00
M. Rėklaitis, Chicago 4.00
A. Bielskis, Cleveland 4.00
Dr. A. Martus, Cleveland 5.00
Dr. M. Kavolis, Ashland 3.00
A. Barčas, Bellwood 4.00
K. Pocius, E. Chicago 9.00
A. Stankevičius, Waterbury 1.00
J. Sulaitis, LaGrange Pk 4.00
Dr. S. Virkutis, Cambridge 4.00
Č. Mickūnas, Dorchester ... 4.00
K. Krulikas, Richmond Hill 2.00
A. Tarvydas, Phila 1.00
Dramos Sambūris - L.A. 10.00
J. Pažemis, Cleveland 2.00
Dr. A. Grushnys, Larned .. 4.00
V. Čepukaitis, Cleveland ... 1.00
T. Bukaveckas, Chicago 2.00
V. Degutis, Cleveland 1.00
Dr. S. Petrauskas, Elizabeth 4.00
Aldona Dulaitis, Royal Oak .. 4.00
A. Balsys, New York 2.50
A. Andriulionis, So. Boston .. 4.00
E. Jakulienė, Cleveland 5.00
Dr. S. Ankudas, Baltimore .. 4.00
J. Montvila, Chicago 4.00
J. Našlėnas, Chicago 5.00
Dr. V. Melnykas, Riverside 4.00
P. R. Šileikis, Chicago 5.00
W. Žiogas, Orefield 4.00
P. Dabrila, Cleveland 1.00
G. Alekna, Racine 1.00
V. Bitinas, Detroit 2.00
M. Mažeika, St. Joseph 1.00
J. Kiaunė, Jamaica 2.00
J. Liutkonis, Boston 1.00

PROVIDENCE

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Mūsų kolonijos šešt. mokykla,
nors tik didelių pastangų dėka,
dar laikosi. Pradžioje mokslo me-
tų mokyklą lankė daugiau vaikų.
Bet palaipsniui nutrūpėjo: vie-
niems atsirado svarbesnių prie-
žasčių, nei vaikų lietuvių kal-
bos mokymas, kiti gal neįverti-
nino tos mokyklos svarbos. Tad
ir pas mus, kaip ir kitose ma-
žose kolonijose, liko vargo mo-
kykla.

Ištvėrimingai vyr. vaikus mo-
kina muz. Vytautas Kerbelis, o su
jaunaisiais jau porą mėnesių dir-
ba Juozas A. Starėnas, net iš
Attleboro atvažiuodamas. Mokyk-
lai visuoširdumupritaria kleb.
kun. V. Martinkus.

IŠ SKAUTŲ VEIKOS

Jei kurį laiką niekas apie Pro-
vidence skautus-es nerašė, ne-
reiškia, kad jie išnykę. Jie kas
šeštadienį uoliai renkasi į šv.
Kazimiero par. salę sueigoms,
mokosi žodžius, mazgus, pėd-

sakus ir, kas svarbiausia, lietu-
višką žodį ir dainą. Laisvės Var-
po d-vės skautai net savo buklą
baigia įsiruoti, kuriam patalpas
prie parapijos salės davė kleb.
kun. V. Martinkus. Šešupės d-vė
padidėjo dar viena skiltimi. Pro-
vidence lietuviai yra dėkingi I.
Paulauskienei ir J. Starėnui, ku-
rie aukoja savo laisvą laiką, kad
išlaikytų mūsų jaunuosius arčiau
tautos per skautybę.

* SKAUTŲ TĖVŲ IR RĖMĖJŲ
susirinkimą bal. 12 d. sušaukė
pirmininkas L. Kukanauza. Tė-
vai ir rėmėjai svarstė būdus,
kaip paremti skautų vienetus.

Numatytais išlaidoms padengti
nutarta ruošti piknikas.

IŠKILMINGA SUEIGA

Šv. Jurgio ir Motinos dienos
minėjimas įvyks šių metų gegu-
žės 17 d. 2 val. p.p. Klaipėdos
parke, Duoglas pike Providence,
R.I. Numatoma tą pačią dieną
šventinti ir Šešupės d-vės vė-
liavą.

Skautišką programą atliks pa-
tys skautai-ės.

Artimesnių apylinkių lietuviai,
skautai-ės kviečiami atsilankyti
ir tuo paremti jauną, bet veržlų
vienetą. (er)

DETROITO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI KLAUSO

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIOJŲ PROGRAMA

iš Detroito WJLB stoties — banga 1400
šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:30 p. p.

Pranešėjai: ALGIS ZAPARACKAS

ir PATRICIA BANDZA.

Vedėjas — RALPH J. VALATKA.

15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227
Tel. BRoadway 3-2224

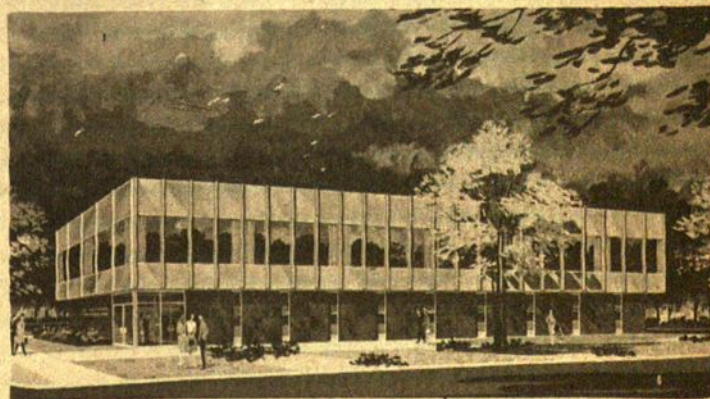
DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIE-
NOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90
DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME
PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU
GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 212-1395; Suburban Phone: 656-6330